CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI !

Director
PAUL LĂZĂRESCU

Redacția și Administrația
Calea Victoriei, Nr. 133, et. 2
Sector 1, cod 70179
B.C.R.S.M.B.
4510.50.11.06
Telefon : 50.41.25
Telefax : 50.64.44

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — CREȘTIN ȘI DEMOCRAT

ANUL XXIII
(Seria a IV-a nr. 380)
4 pagini — 5 lei
JOI
6 iunie 1991

Cine sînt iresponsabili ?

Tratatul româno-sovietic semnat acum cinci luni la Moscova provoacă, în continuare, protestul unei părți a opiniei publice de pe ambele maluri ale Prutului, nu pentru că în relațiile dintre cele două state n-ar fi nevoie de o nouă reglementare, ci pentru că termenii înscriși în acestui act sînt în contradicție cu aspirațiile naționale legitime. Față de propunerile tot mai numeroase cu deosebire din Republica Moldova, semnatarul Tratatului, președintele Ion Iliescu, recent și printr-un purtător de cuvînt —, în loc unei analize sistematice a contestației, oferă adversarilor blamul descalificator de „irresponsabili".

Și vedem măsura în care este îndreptățit sau nu o asemenea atitudine. Criticii Tratatului formulează două observații esențiale: neînscrierea explicită a relațiilor cu Republica Moldova și nedegajarea totală de influența sovietică a politicii noastre externe. Precizările sînt de dorit și necesitate, întrucît în întreaga noastră istorie modernă și contemporană, în mai multe perioade istorice, românii au fost tutelați și chiar desființați din altădăți lor structurale de către marea putere răsăriteană. Cum să vorbești în preambulul unui Tratat de „relațiile tradiționale de amicație" făcînd abstracție de aceste și fără să netezești terenul de mîine? Cum să se clădească legături nu oricăte, ci corecte, dacă nu se semnalează măcar principal marea dramă impusă României, sfîrtecarea ei teritorială prin pactul Ribbentrop-Molotov ? Ocuparea Basarabiei, Bucovinei de nord și ținutului Herța — în 1940 — și încorporarea lor la imperiul totalitar sovietic poate fi socotită un act minor și ca atare nesocotit într-un Tratat menit să restaureze relații de egalitate și dreptate cu URSS ? A impune partenerului sovietic să recunoască doar că pactul amintit — denunțat chiar de Congresul deputaților poporului — nu înseamnă o atitudine irresponsabilă și nerealistă. Pentru că nimeni — după cîte știm — nu preconizează un război pentru recuperarea fragmentului de rosetate care geme sub o ocupație străină. Există un deplin acord că dezideratul de reîncorporarea pămîntului românesc s-a înfăptuit în condițiile războiului prin forță, ulterior, timp de decenii, au survenit un șir întreg de schimbări, cele mai multe tragice. Acestea pot fi anulate nu printr-o cucerire militară care ar ține de domeniul absurdului, ci pe calea unei evoluții și dezvoltări pașnice, prin intermediul procesului politic de recuperare a suveranității și independenței de către Republica Moldova, recunoscută ca atare formal de chiar statul sovietic.

Românii, prin urmare, nu pot accepta un Tratat care ar insemna o cedare implicită al unui drept imprescriptibil la integritate în virtutea principiului naționalităților. Cazuri oarecum similare s-au mai ivit în istoria noastră în relațiile cu Rusia, dar nu s-a făcut nici o concesie din partea română sub raport principial. Ion C. Brătianu, de pildă, în 1878, a refuzat să negocieze cedarea sudului Basarabiei, deși i se făceau „oferte" atrăgătoare, țarul încercînd în chip diversionist să-l împingă la anexiuni întinse dincolo de Dunăre. În contextul conflictului cu puterea țaristă, dat fiind faptul că însăși existența statului român se afla în pericol, Ion C. Brătianu, în 1883, a fost constrins să încheie o alianță cu Austro-Ungaria, imperiul care asuprea conaționalii noștri din Transilvania. Tratatul însă avea o singură clauză, aceea de cooperare militară în cazul unei agresiuni țariste. Ținut secret, Tratatul a fost repudiat în timpul primului război mondial. Între cele două războaie mondiale, în ciuda procesului de autodeterminare a Basarabiei puterea sovietică a vădit aceleași aspirații anexioniste față de România. Actualii guvernanți comit eroare invocîndu-l pe N. Titulescu în sprijinul Tratatului semnat, căci acesta, prin promovarea legăturilor diplomatice și politice cu Moscova a impus, dimpotrivă, recunoașterea de facto a unirii Basarabiei cu România.

În actuala conjunctură, în ciuda perestroikăi, puterea sovietică vădește extremă reticență față de mișcările democratice și de eliberare națională, inclusiv în Republica Moldova. Sub acest raport, a nu găsi o formulă diplomatică pentru a-i cuprinde pe acești conaționali urgisiți și abandonați de soartă, nici măcar prin denuntarea pactului prin care au fost cuceriți, este o neîndoielnică eroare politică. Căci este evident că Tratatul româno-sovietic semnat recent la Moscova, tocmai pentru că nu consemnează nimic concret referitor la Republica Moldova, a contribuit într-o anumită măsură la scindarea mișcării democratice și naționale. În ultimele zile a fost îndepărtat de pe scena politică de la Chișinău Mircea Druc, personalitatea cea mai energică și cea mai hotărîtă în conducerea procesului de recuperare a atributelor de suveranitate și independență. Conaționalii noștri din Republica Moldova urmăresc cu deprimare atenuarea și încetinirea renașterii identității lor politice.

Celălalt punct esențial de nemulțumire rezultat din Tratat privește politica noastră externă. Guvernul actual a asumat pentru țară obligația de a nu fi amic cu un eventual inamic al URSS. Se știe că statul sovietic este o supraputere militară, nimă recent de o puternică agresivitate pe toate meridianele globului. Ca atare, interesele lui politice și economice sînt globale, putînd deci intra în diferite combinații, inclusiv militare, cu state sau regimuri dictatoriale. Or, o țară ca România poate să se lege astfel pe planul politicii externe ? Coincid interesele ei de autoapărare și conservare a ființei naționale și statale cu acelea ale unei supraputeri care n-a ieșit încă din matca totalitarismului comunist ? O asemenea prevedere nu este decît un reflex al vechilor raporturi de subordonare româno-sovietice, o formă nouă de „satelitizare" sau „finlandizare" a unei țări care prin aspirații și tradiții moderne gravitează spre Europa occidentală, spre o zonă spre care statul sovietic nu se simte atras decît din motive conjuncturale, pentru a depăși criza care-l sfîșie.

A cere deci ca Tratatul româno-sovietic să consemneze nulitatea principială, fie și printr-o declarație separată, a pactului Ribbentrop-Molotov și, pe o asemenea bază, a garanta dreptul guvernului român la o relație specială cu Republica Moldova nu este o utopie, ci un fapt posibil realist. Pe de altă parte, a scoate politica externă românească de sub raporturi condiționate cu Moscova este, iarăși, o acțiune posibilă, concordantă cu sensul revoluției noastre anticomuniste. Dintr-o asemenea perspectivă, se pune întrebarea firească : cine sînt irresponsabili ?

APOSTOL STAN

Simbătă, 8 iunie 1991

Miting PNȚ-CD la Timișoara

Comitetul județean al Partidului Național Țărănesc — Creștin și Democrat — Timiș organizează în ziua de 8 iunie 1991, ora 11, un miting în Piața Unirii din Timișoara, la care sînt invitați să participe membrii și simpatizanții PNȚ-CD și toți cei care cred și luptă pentru instaurarea democrației, libertății și dreptății sociale în țara noastră.

În cadru mitingului va lua cuvîntul domnul Corneliu Coposu, președintele Partidului Național Țărănesc — Creștin și Democrat, alți reprezentanți ai partidului nostru și ai unor partide și formațiuni din opoziție.

De asemenea, duminică 9 iunie, ora 10, a.c., la sediul Casei Tineretului din Timișoara, domnul Președinte Corneliu Coposu va prezenta „Programul PNȚ-CD — pentru redresarea economică socială și morală a României".

Cu această ocazie va fi organizată o con ferință de presă.

TELEX „DREPTATEA"

GLUMĂ

Ministerul de Interne și Serviciul Român de Informații, în colaborare cu alte forțe stabilizatoare au început cercetările în vederea descoperirii corespondenților din senator F.S.N., Gheorghe Dumitrascu. La 48 de ore de la declanșarea operațiunilor nu s-a ajuns la nici un rezultat și se pare că astfel de indivizi nu există. Totuși, dl. senator este marcat în continuare de corespondența „abundentă", drept pentru care cercetările vor continua, pînă la un dezmodămînt fericit.

ANTICORUPȚIE

Statutul funcționarului public va fi prezentat guvernului, de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pînă la sfîrșitul lunii. Se speră ca o dată cu adoptarea lui, să se mai diminueze corupția, care așa cum ne avertiza fostul ministru Vătăsescu încă de anul trecut, „se înregistrează la toate nivelele". Cea mai bună mărturie în acest sens o constituie arestarea consilierului guvernamental Rusu. În aceeași notă, Guvernul României, așteptă demascări, inclusiv din partea presei.

FACILITĂȚI

La jumătatea anului în curs se va revizui legislația vamală și Tariful vamal al României. Reducerile vor fi, în multe cazuri, substanțiale. Se va simplifica structura tarifelor, în primul rînd la autoturisme, mașini și utilaje pentru investiții și la materiile prime necesare producției.

POLIȚIA

Dobîndită în veac democratic, alături de alte libertăți cucerite după revoluție, această instituție se confruntă cu mari neajunsuri. Ea nu beneficiază de suficiente mijloace specifice acțiunilor de apărare împotriva agresărilor, cum ar fi : cască cu vizor, scut, baston de cauciuc, cătușe, dispozitive iritant lacrimogene. Proporția acestor unelte de apărare ar mai trebui asigurată între 60—85%. Avînd în vedere cerințele de sporire a eficienței și a fondurilor alocate acestui aparat executiv, sîntem de părere că populația civilă trebuie, de asemenea, să se asigure din timp cu cît mai multe medicamente, bandaje și alte accesorii, care anihilează efectele ustensilelor „de apărare" ale Ministerului de Interne...

CARTE

În librăriile Capitalei a apărut un roman cu titlul „Tuguiații Pămîntului" semnat de Vladimir Vasilescu. „Cuvîntul înainte" aparține d-lui Corneliu Coposu.

Romanul, cu subiect bucolic, este scris într-o limbă ce abundă de arhaisme și expresii regionale și care contribuie la farmecul dialogurilor. Pe dragostea dintre eroii romanului se insăilează o imagine autentică a satului românesc din regiunea Buzăului, cu tradițiile locale și caracterele tipologice ale țăranului din secolul trecut.

ECOLOGICĂ

A fost înființată poliția ecologică, corpul de pază și control menit să asigure securitatea și protejarea Deltei Dunării împotriva tuturor celor ce ar îndrăzni să impietezze asupra integrității acestei zone declarate cu un an în urmă rezervație a biosferei. Șeful celei mai noi poliții din țară, dl. Chiș, este ornitolog și un pasionat iubitor al împărăției apelor, a declarat dl. Mihai Gomoiu, guvernatorul Deltei.

CAFEA

Datorită penuriei de cafea din magazinele Capitalei, determinată probabil de faptul că la acest produs prețul nu s-a liberalizat, aducem la cunoștința consumatorilor că aceasta poate fi procurată din... Delta Dunării, la magazinul săteșc, de la Mila 23.

Conjurații prietenoase

Dreptul la LEGO

Nu știu alții cum sînt, dar eu, eu, numai cînd mă joc numit LEGO, mi vine să strig.

Mai ales, de cînd el este citat la TVR de către ministrul d-lui ministru de Interne, de ziua lui — a ministrului, nu a d-lui ministru — după care el — ministrul — recită „mumos" de pe poziția de pe cheiurile Dunării.

Mă tot spun de ce îmi vine să strig.

Da, în copilărie, n-am cunoscut decît jocul numit „nu te supăra frate !" și cel mai logic, cel mai cinstit și cel mai cinstit dintre jocuri. Iar ca anexă, eram prevăzut și cu un camion cu roți de lemn.

După aceea, am trecut mai la poker, unde am instituit „varianta Vasilescu" (mult mai tîrziu, desigur). Și în zilele noastre, am de ce să apară „varianta Vasilescu", fiindcă, nu-i vorba, ce este oare economia noastră, dacă nu un iscusit joc de poker ?).

Dar, văzînd cu ochii ochii ministerial, pe care m-am intrebat cu — cunosc — nu puțină surpriză : „Dar copilul meu autistic ? El cu ce-și umple copilăria ? Cu ce joacă ?"

Copilașul meu s-a jucat cu papagalul Balcan. Și era foarte fericit. Pînă cînd, într-o dimineață. Balcan a decedat. Cauzele decesului n-au fost încă publicate.

Și mi-am zis : „Ți-e teamă de sinceritate. Un joc interesant, care nu moare!"

Prin urmare, după ce am citit la „Și ei sînt noștri", pentru că, în fel, și copilul Năstase este al nostru, doresc ca tot sufletul să-i cumpăr copilului meu — care este și al meu — de la Jocul LEGO.

Iertați-mă, domnule ministru !

LUCIAN VASILESCU

Apel la înțelepciunea parlamentarilor

Dreptul de asociere — consecință firească a dreptului de exprimare și a celui de comunicare — asigură omului posibilitatea de a se exprima și de a comunica nu numai ocazional, ci în mod organizat, într-un anumit cadru social. De aceea, acest drept constituie garanția că acele interese pe care individul nu și le poate apăra singur vor putea fi apărate prin forța mai mare pe care o conferă solidaritatea. Statul însuși este rezultatul unei asocieri. Statele nedemocratice fie interzic, fie pun diferite piedici în calea dreptului de asociere, fie îl dirijează și-l controlează (cum face statul comunist). În schimb, un stat democratic nu stînjenește dreptul de asociere, ci, dimpotrivă, îl încurajează, singura limitare admisibilă fiind cea dictată de nevoia legitimă de apărare împotriva unor tendințe de a abuza de acest drept în scopuri antidemocratice.

Prevederile din „Teze" referitoare la dreptul de asociere asigură în general un cadru constituțional care permite desfășurarea liberă și democratică a vieții noastre publice. Afară de cazul în care legi ordinare ulterioare ar aduce restricții antidemocratice...

Există însă în „Teze" o prevedere care declară neconstituționale partidele politice constituite în exclusivitate pe criterii etnice, religioase sau lingvistice. O asemenea îngrădire este neconformă cu principiile unanim admise ale democrației. În toate democrațiile europene este permisă constituirea de partide politice pe asemenea criterii. Un singur exemplu practic : în Belgia există două partide democrat-creștine, unul flamand,

Constituția sub lupă

celălalt valon. Și în România partide cu caracter etnic au existat în trecutul nostru democratic : **două** partide maghiare, unul german și unul evreiesc. Și nimănui nu i-a venit ideea de a le declara neconstituționale. Pare de aceea de neînțeles că „Tezele" au prevăzut posibilitatea excluderii lor din eșichierul politic românesc. E drept, cu o variantă care elimină această prevedere restrictivă.

Dar tocmai existența celor două variante a stîrnit în Adunarea Constituantă dezbateri atît de contradictorii încît s-a găsit necesară returnarea acestei teze comisiei constituționale, dezbaterile în plen urmînd a fi reluate în cursul acestei săptămîni. Subiectul este deci de strictă actualitate.

Dorim de aceea să sensibilizăm parlamentarii cu privire la importanța chestiunii pe care o vor dezbate, supunîndu-le atenției diferitele aspecte și consecințe pe care adoptarea uneia sau celeilalte din variante le-ar avea.

În jos sînt două categorii de interese : cele ale grupurilor etnice, religioase sau lingvistice care și-au constituit partide politice pe aceste criterii — grupuri minoritare, de obicei (dar nu neapărat, după cum vom vedea) — și cele ale majorității românești.

Interesele grupurilor în discuție de a nu li se răpi acest drept este evident și nu mai trebuie demonstrat, fiind limpede că interesele lor de tot felul pot fi apărate mai bine de partide proprii.

Întrebarea este dacă existența unor astfel de partide — și avem în vedere mai ales pe cele cu caracter etnic, căci acesta este domeniul cel mai vizat — lezează cu ceva interesele noastre, ale românilor. Dacă vom examina chestiunea cu obiectivitate și responsabilitate, va trebui nu numai să dăm

Av. RĂSVAN DOBRESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Spitalul Fundeni la limita supraviețuirii

Am pornit pe urmele unui apel disperat și neobișnuit. Un spital, Spitalul Fundeni, caută sponsori. E gata să accepte orice fel de fonduri, din țară sau din afara ei, pentru că se află la limita supraviețuirii.

În parte durerile sale sînt durerile întregului sistem sanitar românesc și pot fi rezumate în trei cuvinte : lipsa posibilităților financiare. Pentru că guvernul nostru ultratecnocrat consideră economicul mai important decît viața, pentru că puternicii zilei continuă să creadă, deși n-o spun, că sănătatea, învățămîntul și cultura sînt domenii neproductive, uitînd că în centrul tuturor lucrurilor trebuie să fie omul, că finalitatea oricărui demers este integritatea individului, a ființei unice și irepetabile. Dacă nu va fi așa, nu se va schimba nimic. O lume nouă nu poate fi construită cu oameni bolnavi. Nu e doar un principiu umanitar, ci și economic. Unicații nu cunosc acest adevăr sau, poate, îl ignoră. Cele mai mari sume de la buget s-au alocat armatei și SRI-ului. Celor care au știut să pretindă și au reușit să se impună. Puterea și-a asigurat astfel un sprijin valoros, restul lumii fiind lăsat să se zbată, să se descurce, „să se autogospodărească și autofinanțeze".

„Totul este posibil"

Ca să-și asigure o funcționalitate minimă, un spital are

GILDA LAZAR
Foto : Petter GHEORGHE

(Continuare în pag. a 2-a)

Guvernul dă vot de neîncredere Parlamentului

Alegeri legislative anticipate

Domnul ministru Eugen Dijmărescu a anunțat că, din inițiativa Guvernului, pe parcursul lunilor octombrie-noiembrie în România vor avea loc noi alegeri generale legislative. Această hotărîre se datorează în mare parte lipsei de credibilitate a Parlamentului, în actuala formație, în fața comunității europene. Și de această dată Silviu Brucan a „profețit" corect, cu un ceas mai devreme. Hotărîrea guvernului trebuie însă supusă aprobării... legislativului. Vom vedea cu acest prilej cît de dispuși sînt patrioții parlamentari actuali să renunțe la funcții, salarii și privilegii. Domnul Dijmărescu nu consideră preconizatele alegeri ca fiind anticipate, ci „binevenite". Alegerile locale nu pot avea loc pînă cînd nu se va hotărî noua structură administrativ teritorială a țării. Actualii prefecți și primari, numiți de guvernul FSN, vor gira alegerile numai din punct de vedere logistic, nu și ideologic, a mai declarat domnul ministru, punct de vedere asupra căruia noi ne exprimăm îndoiala. Nu s-a pus problema unor alegeri prezidențiale și nu se știe în ce măsură vor participa la scrutinul din toamnă observatori străini.

GILDA LAZĂR

NAȚIONALITATEA : MOLDOVENEASCĂ

Dna Ana Gheorghiu nu se lasă : destabilizează, destabilizează... Marți, 28 mai a.c., ne-a oferit un cadou inedit : un reportaj-bombă din Basarabia. Subiectul — deosebit de fierbinte : dumitrescu, în condiții dubioase, a premierului Mircea Druc. Am avut ocazia să aflăm care a fost reacția oamenilor la această „decapitare" a grupului democratic din conducerea republicii : s-au adunat în fața Parlamentului pentru a protesta. Am mai aflat și care a fost reacția conducerii : scoaterea în stradă a 2 000 de polițiști, aduși de prin toate colțurile republicii și cazați la... minele în care ar fi trebuit să se afle studenții. Dar pare că studenții nu sînt de trebuință nici în Basarabia — după cum nu sînt nici la București — așa că au fost trimiși acasă, să nu încurce treburile. Am mai aflat ceea ce gîndesc oamenii de pe stradă, ceea ce gîndesc acela care acum mai bine de un an au avut încredere în Mircea Snegur și și-au încredințat soarta în mîinile sale. Am aflat ceea ce gîndește chiar și femeia care l-a întîmpinat mai an cu pîine și sare. Cît de mare este dezamăgirea românilor de dincolo de Prut ! Am auzit cu propriile urechi cum îl comparau pe președintele Snegur cu președintele Iliescu și în ceea ce spuneau nu era nici un motiv de mîndrie nici pentru unul, nici pentru celălalt. Am ascultat discursul președintelui Snegur, transmis prin megafoane. Tonul — încărcat de amenințări — era de-a dreptul de necrezut. Întregul reportaj crea impresia de ceva deja auzit, deja văzut. Pe măsură ce oamenii povesteau faptele petrecute sau își spuneau păsurile, interesul tot mai mult mărturiile apropierii Iași

(Continuare în pag. a 3-a)

CARMEN IANU

La Jilava, birjar !

Pe la jumătatea lunii mai, în Piața Palatului, un subofițer de poliție m-a acostat, zărindu-mi reportofonul funcționînd, că folosesc „metode teroriste". I-am înregistrat spusele, am povestit întîmplarea prietenilor și-am trăs împreună o porție zdravănă de rîs imaginîndu-ne că mîine-poimîine vom fi arătați cu degetul de gospodinele patriei, fiindcă tragem cu reportofoanele în popor...

A urmat „afacerea" Berevoieștii, despre care s-a scris, se scrie și în mod cert se va mai scrie. O echipă a Televiziunii a dat și ea o raită pe acolo filmînd cîte ceva și-a plecat. Pe urmă a venit domnul Vartan Arachelian, însoțit de un cameraman care a filmat lucruri mult mai interesante. Între ele, documentele PNȚ-CD găsite la „groapa din pădure" și un interviu cu domnul Traian Ungureanu, redactor al BBC, aflat „la fața locului". N-am văzut nimic la televizor din această „tranșă a doua". În schimb, televiziunea a oferit, însoțite de un comentariu în nota-i obișnuită, adică tendențios, imaginile filmate prima dată. Un fragment din discuția zăriștilor cu dl. procuror Mircea Levanovici, printre ele.

O să mă întrebați de ce amintesc lucrurile astea ? N-aș fi vrut să o fac, dar existența în Senat a unui domn pe nume Vulpescu Romulus mă obligă. Domnia-sa este scriitor. Însă un scriitor căruia cealaltă parte a presei nu-i contestă dreptul de a se implica în politic, așa cum o face în cazul unor nume cel puțin la fel de cunoscute dar aflate, deloc întîmplător, pe poziții diferite de ale actualei puteri. Intervențiile domnului Vulpescu în Senat au avut, după știința mea, două momente culminante. Unul locărcat de un violent verbiaj antimonarhist, iar celălalt, mai recent, constituindu-se într-o luare de poziție cu caracter ultimativ îndreptată împotriva zăriștilor care dl. procuror Levanovici se pare cu dezgropat, la propriu, documente ale fostei și actualei poliții politice.

Ce dorește dl. Vulpescu de fapt ? Dorește o listă. O listă cu gazetarii prezenți la Berevoieștii și care, chipurile, l-ar fi ultragiat pe dl. procuror Levanovici. Asta a constatat dl. senator după ce s-a uitat la televizor și a mai completat cu imaginația-i de scriitor pe ici, pe colo. În realitate dialogul (deci a fost așa ceva) a decurs civilizat, ajungîndu-se în cele din urmă la un acord. Nu la ultragiu. Ce rămîne atunci ? Să fie de vină tot banalul reportofon ? Să fie o scule atît de periculoasă ? Să fie cei care-i folosește, dacă aparține unei anumite părți a presei, un individ care n-are voie să pună întrebări ?

Celălalt aspect al problemei se pare că nu l-a interesat pe dl. senator. Domnule Vulpescu, documentele alea există ! Indiferent de motivațiile celor care le-au ingropat acolo (și în mod sigur nu numai acolo) autenticitatea lor nu poate fi (și n-a fost) pusă la îndoială. Printre altele, documentele alea atestă, fără putință de tăgadă, că niște colegi de-ai dumneavoastră (în cazul în care n-ați renunțat la calitatea de scriitor spre a vă consacra exclusiv tribunei Senatului) au fost spionați pas cu pas; că furnători ordinari au raportat chiar și ceea ce spuneau între cele două feluri de mîncare ; că li s-au ascultat telefoanele, că le-au fost interceptate scrisorile... Fiindcă acei colegi ai dumneavoastră înțelegeau, în fond lor, să-și exercite dreptul de a spune NU ! Fiindcă nu erau de acord cu adevăratul terorism, acela „de partid și de stat", cu mineluna și megalomania ridicate la rang de politică oficială. Fiindcă voiau să rămînă oameni. Documentele alea atestă, iarăși

ALEXANDRU GANEA

(Continuare în pag. a 2-a)

AȘA NE TREBUIE !

...Dacă am acceptat să candidez la funcția de șef al statului un om care declară, imediat după 22 decembrie 1989, că este și rămîne comunist. Bo, l-am mai și votat. Eu — nu l rolă a protipendadei ceaușiste. Un om care dispune — sau acceptă — să se tragă, fără somație, în pietonul neatent la semnul de interzicere de la hotarul moșiei sale din Snagov, pătați de sînge, la propriu, ca un oarecare senator de Gorizat și o schingiuit, în portul de pe Dunăre, preț de vreo două săptămîni după acel decembrie de foc.

...Dacă toleram, de un an și mai bine, prezența în presă și la televiziune a atîtor exemplare din menajeria „celor mai

DAN DEȘLIU

(Continuare în pag. a 2-a)

www.arhivacsat.ro

Forumul Democratic Antitotalitar din România

DECLARAȚIE

Constatînd continua escaladare a conflictului dintre cele două biserici tradiționale din România (Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma), Forumul Democratic Antitotalitar din România declară:

1. Chestiunile de ordin dogmatic dintre denominațiunile religioase sînt de domeniul strict al confesiunilor respective și nu pot constitui obiectul nici unei ingerințe din afară;

2. Litigiile de alt ordin (patrimonial etc.) dintre denominațiuni trebuie rezolvate conform legislației în vigoare și în acordanță cu normele internaționale privind drepturile omului;

3. Forumul Democratic Antitotalitar din România consideră că din punct de vedere legal nu există un contencios patrimonial între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Unită cu Roma, deoarece:

— nu Biserica Ortodoxă Română, ci statul comunist, prin decretul nr. 358 din 1.XII.1948 a interzis Biserica Greco-Catolică din România și a confiscat bunurile acesteia. Statul comunist a procedat apoi, în mod ilegal și abuziv, la trecerea unei părți din patrimoniul Bisericii Unite (biserici, catedrale, mînăstiri etc.) în patrimoniul Bisericii Ortodoxe Române;

— prin Decretul Lege nr. 126 din 24.IV.1990 a fost abrogat decretul nr. 358 din 1.XII.1948, iar toate actele decurgînd din acesta au devenit nule;

— în consecință, statul este ținut să-și exercite autoritatea pentru aplicarea integrală și neîntîrziată a prevederilor Decretului Lege nr. 126 din 24.IV.1990.

4. Opoziția unită în Forumul Democratic Antitotalitar din România apelează la credincioșii ortodocși și la credincioșii greco-catolici, la cele două biserici tradiționale ale națiunii, ca în numele frățietății creștinești și românești să pună capăt unei dispute artificiale create de regimul comunist în 1948 și întreținută, în scopuri obscure, de actualul regim;

5. Opoziția unită în Forumul Democratic Antitotalitar din România cere guvernului să repună **de facto** Biserica Română Unită cu Roma în drepturile sale recunoscute de lege, fără a leza drepturile și demnitatea Bisericii Ortodoxe Române sau ale altor confesiuni.

EXECUTIVUL BIROULUI DIRECTOR AL FORUMULUI DEMOCRATIC ANTITOTALITAR DIN ROMÂNIA

Protecția mediului — între vorbe și fapte

Într-un mediu înconjurător tot mai artificializat, protecția acestuia capătă o importanță deosebită în continentul european și pe întreaga planetă. Cauzele care fac ca **neliniștea** întregii umanități să crească în fața poluării mediului înconjurător ne sînt, măcar în parte, cunoscute și din lucrările de profil publicate în țara noastră.

Dezvoltată exploziv și întrată definitiv în activitățile umane, ecologia s-a dovedit știința capabilă să rezolve neîncetatele probleme privind poluarea mediului înconjurător. De aici și existența unui puternic curent ecologist în multe țări europene și nu numai, din păcate cel **mai adesea bazat doar pe un sentimentalism și rare ori pe fundamente științifice.** Și în țara noastră, imediat după revoluția din Decembrie, au luat naștere mai multe formațiuni politice și apolitice, guvernamentale și neguvernamentale, botezate „ecologice". Toate aceste formațiuni ar trebui să ofere societății românești, în orice împrejurare, alternativa pentru dezvoltare și progres, într-un mediu înconjurător sănătos. După părerea Federației Ecologiste din România (președinte prof. univ. dr. Alexandru Ionescu), ecologismul românesc urmează să se bazeze pe o activitate științifică, care să coordoneze corect și la obiect toate problemele de protecția mediului.

Și pentru ca această scurtă pledoarie pentru ecologizarea vieții sociale și economice a României să nu rămînă „o vorbă goală", Federația Ecologistă din România a trecut la fapte, organizînd sub patronajul Ministerului Agriculturii și Alimentației și al altor instituții, un simpozion de protecția mediului, cu participare internațională, în zilele de 5 și 6 iunie a.c. la Constanța. Cu ocazia acestui Simpozion de Ecologie au fost editate anticipat 2 volume cu lucrările participanților, pe care le recomandăm tuturor oamenilor care iubesc natura. Aceste volume pot fi cumpărate de la sediul Federației Ecologiste din România, str. Matei Voievod 102, sector 2.

Conf. univ. dr. FILEA IOAN IVANA
Vicepreședinte al Federației Ecologiste din România

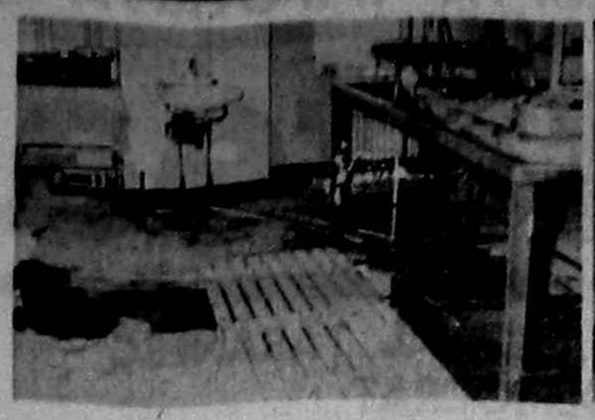

Spitalul Fundeni la limita supraviețuirii

(Urmare din pag. 1)

nevoi, de medicamente, materiale sanitare, alimente, bani pentru întreținerea clădirilor, pentru lumină, gaze, transport, salarii.

În 1990, Fundeniului i-au fost acordate 200 milioane lei cu care, în ciuda lipsurilor generale pe care le știm, s-a menținut, de bine, de rău, pe linia de plutire. Anul acesta lipsurile nu sînt mai mici, dar prețurile au crescut de 2—3 ori. Spitalul a primit 254 milioane, dar jumătate din această sumă e necesară numai pentru mărirea salariilor.

Nefiind teritorializat, Spitalul Fundeni rezolvă probleme de înaltă specialitate — avînd, fără exagerare, o importanță națională — prin clinicile sale de **chirurgie cardiovasculară, urologie, gastroenterologie, cateterism cardiac, angiografie, pediatrie (cancere la copii), hematologie (leucemii).** Ultimele două clinici au nevoie de citostatice, medicamente foarte scumpe. Ei bine, numai pentru secția de chirurgie vasculară, ne spune directorul adjunct al spitalului, dr. **Macarie Cezar, medic primar cardiolog,** e nevoie de un minimum de 59 milioane. Noua instalație nemțească de angiografie, care trebuie achitată, costă 100 milioane lei. De unde bani? Deasupra biroului d-lui director tronează deviza unui congres de reumatologie: **„Alles möglich", („totul este posibil").** Dar, în ciuda eforturilor supraomenești ale conducerii spitalului și cu toată bunăvoința ministerului, situația pare fără ieșire.

Legi care se bat cap în cap

Hotărîrea 307 a guvernului stipulează mărirea salariilor bugetarilor cu 60%. Unitatea trebuie să suporte 25 de procente. Guvernul recomandă și soluții: resurse proprii, adică **încasări pentru servicii medicale.** Aceste măsuri contravin însă **Legii sanitare,** aflată în vigoare, conform căreia **asistența medicală este gratuită și asigurată de stat. Decretul 279/1983** stipulează că **asistența medicală cu plată nu poate fi efectuată în cadrul instituțiilor bugetare.** În virtutea acestor prevederi, este ilegală acordarea consultațiilor plătite. Și aceasta, lăsînd la o parte considerente de domeniul evidenței: puterea financiară a pacienților ce suferă de boli cronice este foarte redusă, ei fiind din start handicapați economic.

În țările civilizate, unitățile medicale sînt finanțate în primul rînd de **societățile de asigurare** și în mică măsură de către stat și pacienți. Deși s-a pus de nenumărate ori chestiunea înființării unor astfel de societăți și în țara noastră, primul ministru — pentru că de obicei numai domnia sa decide, indiferent de domeniul de activitate — n-a luat încă nici o hotărîre.

Pe de altă parte nici nu poate fi vorba despre reducerea personalului, pentru că nici un om din cadrul instituției nu e de prisos. Dimpotrivă, e mare nevoie de cadre medii. Dacă 15% din angajați ar fi dați afară, spitalul ar deveni nefuncțional.

Teoretic, plafoanele maxime de salarizare sînt: 12 000 lei pentru un medic primar de gradul I, 6—9 000 pentru medici, 6 100 lei — asistente medicale principale, 3 400—3 700, îngrijitoare. În realitate nici măcar aceste sume nu pot fi asigurate. Ce calitate umană li se poate pretinde unor oameni plătiți atît de prost?

A administra azi un spital este un coșmar, ne spune doctorul Macarie. Pe lîngă acest dezastru financiar există frînturi ale lanțului care trebuie să asigure bunul mers al lucrurilor. Cînd e sînge nu e oxigen, cînd e oxigen — nu sînt anestezice, cînd sînt anestezice — nu sînt fețe. Uneori, pînă cînd toate acestea pot fi strînse, o viață se pierde. Pînă și banalul tifon, de șase ori liberalizat, care costă acum 23 lei/m, este din ce în ce mai greu de procurat.

Ultimul liman al speranței

Tuturor acestor nevoi de ordin general, cu care se confruntă cele mai multe unități medicale, li se adaugă starea fizică a clădirilor Spitalului Fundeni, grav avariate de cutremure, necesitînd mari cheltuieli pentru consolidare și reparații.

Timpul s-a așezat peste dărîmături. Crăpături mari, ziduri căzute, păsări care intră prin pereți, făcîndu-și cuiburi pe coridoare, șobolani. Senzația că numai Dumnezeu împiedică prăbușirea. Pentru copiii cu cancere, pentru bolnavii de leucemie, pentru mulți dintre cei afectați de boli cronice așa se prezintă imaginea ultimului țărm.

Clinicile funcționează din această cauză în jumătate din capacitate. În frigiderele morgii semidezafectate, cadavrele nu încap, decît culcate pe o parte. Laboratoarele pentru biopsii și analize sînt improvizate prin locurile cele mai bizare. Corpul medical, format din specialiști de certă valoare profesională încearcă însă să păstreze viu spitalul, acest organism care, la rîndul său, se încăpățînează să respire. „Spitalul Fundeni, se confesează jurista Carmen Păun, e ca un copil inteligent și capabil, părăsit de părinți într-un cămin pentru handicapați".

În 1967, la 10 ani după cel mai puternic cutremur, au început lucrările de consolidare. Întreprinderile angajate aveau atunci alte priorități: Casa Republicii, Victoria Socialismului. În 1990 s-a renunțat la serviciile lor, dar cele 6 milioane avansate n-au mai putut fi recuperate. **Spitalul Fundeni** și fostul **CCIB,** pulverizat în prezent în 40 de societăți comerciale ce-și zic „independente" se află în litigiu la judecătorie. Obținerea acestor bani ar fi un act de dreptate, dar ce se mai poate face astăzi cu, doar, 6 milioane?

Întreprinderea **Monolit S.A.** lucrează aici din septembrie. Pe datorie. S-a renovat pînă acum secția de pediatrie, în care mamele sînt lăsate să stea zile și nopți pe scaune, la căpătîiul micuților bolnavi, plătindu-și masa și „cazarea".

Oriunde în lume, într-o atare situație, spitalul și-ar fi închis porțile, însă **„o fabrică de sănătate nu are voie să dea faliment".** Acum un an s-au primit ajutoare, epuizate rapid. „Trebuie să trăim prin noi înșine. La cine să fac apel, la Congresul american, la cancelarul german? La ei n-avem pretenții"... Doctorul Macarie declară că este un realist, optimismul său pare mai degrabă o culme a disperării.

Undeva, într-un colț uitat din curtea spitalului, cîinii Beagle, folosiți pentru experiențe, privesc cu ochi omenești printre gratiile cușilor cu aceeași neputință și așteptare.

Sîntem conștienți că în democrația noastră originală presa predică în pustiu. Cineva, totuși, trebuie să audă. Spitalul Fundeni nu are nevoie de explicații, ci de oameni.

P.S. Considerăm că fotografiile nu mai au nevoie de explicații.

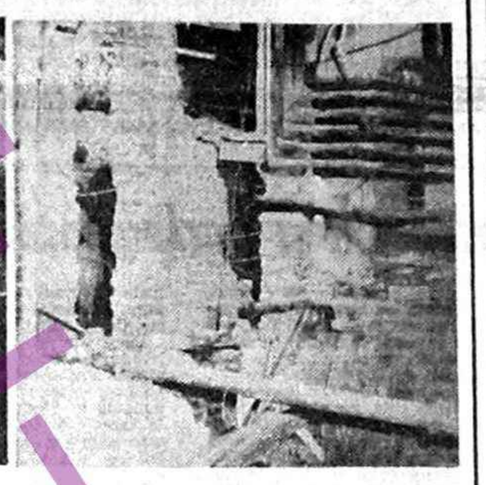

JOIA FILATELICĂ

La „Philanippon '91" (16—24 noiembrie) au fost admise doar două exponate românești de **istorie poștală** aparținînd colecționarilor Gheorghe Cserni din Arad și Constantin Milu din Ploiești. Este pusă în discuție participarea oficială a comisarului român, dl ing. Emanoil Săvoiu, dispus să suporte personal jumătate din cei 170 000 de lei cît reprezintă costul transportului la Tokio ● La București este deschisă și astăzi expoziția „Ziua internațională a copilului" ● Din partea Cercului de studii și documentări filatelice al F.F.R. domnii Silviu Drăgomir (președinte) și Vasile Popescu (secretar) anunță că vineri 31 mai s-a ținut ultima ședință a minisacademiei de filatelie din sesiunea 1990—1991. După vacanța de vară (trei luni) cercul își va relua activitatea în luna septembrie a.c. ● Se pare că Poșta Română este dispusă să revină la sentimente mai bune față de filateliști. Se pare că d-na dir. gen. Elena Petculescu va sponsoriza cu 300 000* lei „Balcanfila '91" de la Bacău (20—24 sept.). Se pare că însuși ministrul se va ambiționa să contribuie cu 100 000 lei la cea mai mare manifestare filatelică a anului. Se pare că pentru Bacău se va emite și un timbru cu colță. În sprijinul F.F.R. Se pare că Poșta va scoate de la naftalină (citește Conservatorul de timbre) colecția Ludovic Denzel pe care să o admirăm cu [illegible] prilej. Se pare că se va renunța și la exclusivitatea neamului (știți dv. care: cei cu [illegible] cali s.a. care elimină de [illegible] mărcile noastre estetice și [illegible] rai educative). Se pare că se va sfîrsi cu tirajele diferențiate. Se pare că s-a terminat cu colițele pedantelate, [illegible] care vor rămîne de tristă amintire pentru că ne făceau să ne [illegible] (fără cu nevestele din cauza [illegible] afișaseră ele, consoartele, că [illegible] geaba ste scris negru pe alb [illegible] lei" că noi dădeam de [illegible] ori pe atîta. În loc să le [illegible] rochie sau două (eventual de la Romarta sau Galerii) ● [illegible] **se pare,** fiindcă **aceste** [illegible] ocamdată promisiunile [illegible] vineri 31 mai de către [illegible] cerea Poștei față de [illegible] filateliștilor români condusă de dl. președinte al F.F.R. av. Mircea Stănculescu. Să fie [illegible] ceas bun! ● După dl. Marin Martin, marele filatelist din [illegible] rsed ne vizitează țara dl. [illegible] Gabriel Sasower din Londra, mare cercetător filatelist de origine română, membru al Societății Regale de filatelie din țară vină la mijlocul lunii Marea rBitanie. D-sa va [illegible] urie crt. ● A apărut nr. 14 (iunie 1991) din „Curierul Filatelic" — Sibiu. Ni se pare cel mai [illegible] număr editat pînă acum de dl. Aurel Anton. Studii, liste de prețuri, interviuri, recenzii și [illegible] felul de știri îmbănăzește revista. Este suficient să observi semnăturile unor materiale pentru a aprecia continutul: Kirlan, Silviu Drăgomir, Ion [illegible], Marcel Sapira, Dumitru C. Ba[illegible]ia, Leonard Pascanu s.a. O [illegible] marcă deosebită pentru „Pagina filatelistilor basarabeni" și pentru pagina de cartofilie semnată de dl. Vioreț Lăcovan din Constanța ● Anticariatul „Cluj — Beda tine și o mică expoziție cu materiale filatelice și de cartofilie în str. Caimatei nr. 4, la etaj, în spațiile sediului [illegible] lui nostru.

S.D.

La Jilava, birjar!

(Urmare din pag. 1)

fără putință de tăgadă, că activitatea poliției politice continuă și acum, în era democrației trandafirii.

Acuma, ce să vă mai spun, domnule Vulpescu? Ați auzit cumva de perioada 13—15 iunie 1990? Dar de 11—13 ianuarie 1991, cînd ziariștii aflați în centrul Bucureștiului au fost umpluți de sînge de către scuturile liniștii absolute pentru simplul motiv că încercau să-și facă datoria? Dar de agresiunile îndreptate împotriva domnilor Petru Creția și Banu Rădulescu, dar de atîtea alte cazuri în care scriitori și gazetari au fost amenințați și bătuți pentru că „nu-și ținean gura"? Ați luat cunoștință, domnule senator, de lista cu ziariști de la „Dreptatea" cărora urmează să li se aplice de către un anumit Departament cunumite „sancțiuni"? Bănuiesc că da. Ați tăcut atunci pentru că nu vă interesează astfel de chestiuni. Ce vă preocupă pe dumneavoastră este o altfel de listă. Cu ziariștii prezenți la Berevoești. Care și-au permis să meargă acolo spre a încerca să restituie un fragment de adevăr. Ca să-i scutesc pe „cei în drept" fie și de un minim efort, vă anunț că și subsemnatul s-a numărat printre acei ziariști. Și vă mai spun ceva: nu ne este frică, domnule Vulpescu. Fiindcă ne-am luptat-o atunci, în decembrie. Așa că amenințările și listele dumneavoastră nu ne pot face decît să zîmbim. E drept, nu atît de larg precum ați[illegible]

Adunarea generală a foștilor cercetași

În ziua de 25 mai a.c. în amfiteatrul liceului Gheorghe Lazăr din București a avut loc adunarea generală a „Asociației foștilor cercetași și cercetașe din România".

Asociația a luat ființă în mod legal la data de 31.03.1990 și a fost înscrisă la tribunal și confirmată prin sentința nr. 1642 din 8.06.1990.

Înainte de începerea lucrărilor, participanții au vizitat o frumoasă expoziție constînd din fotografii, publicații, insigne, ecusoane și alte materiale care reflectau activitatea cercetășiei în România din perioada 1914—1937.

Cuvîntul de deschidere și darea de seamă au fost rostite de dl. prof. Alexandru Daia, vechi cercetaș, care în această calitate a participat la războiul pentru reîntregirea neamului din 1916—1918.

Din cuvîntarea prezentatorului s-au reținut următoarele idei principale:

1. Ca simbol istoric, adunarea s-a ținut la liceul Gheorghe Lazăr, deoarece aci în 1913 au luat ființă primele patrule cercetășești.

2. Asociația și-a desfășurat activitatea în mod neoficial și înainte de decembrie 1989, prin comemorările anuale care se făceau în luna mai la biserica Mihai Vodă, pentru pomenirea cercetașilor decedați în războiul din 1916—1918 și ulterior.

3. Conform statutului ea are ca scop:

— Menținerea spiritului și angajamentului cercetășesc în viața și activitatea fiecărui fost cercetaș, precum și împărtășirea acestui spirit în rîndul viitorilor cercetași.

— Respectarea vieții și drepturilor omului.

— Propovăduirea iubirii de patrie și a apropelui după preceptele creștine.

— Contribuția la înțelegerea internațională, avînd ca principii prietenia, toleranța, respectul reciproc, spiritul de solidaritate.

— Cultul eroilor foștilor cercetași și cercetașe și ocrotirea monumentelor eroilor patriei.

4. Asociația ține legătura permanentă cu organizațiile similare din străinătate, precum și cu Organizația Mondială a Cercetașilor sub egida UNESCO-ului, participînd la adunările ei.

În continuare cei care au luat cuvîntul au adus o serie de sugestii asupra programului desfășurării activității în viitor a asociației precum și a modului de reactivare a ei ca un organism complementar de educație a tineretului din România așa cum a fost și în trecut, în cadrul unui departament special.

În încheiere, într-o atmosferă de sărbătoare și de nostalgie a tinereții — cu toți anii înaintați pe care îi avea asistența —, s-a intonat imnul cercetașilor.

D. TEODORESCU

ECOTRACT INTERNATIONAL din Arad

este unul din engros-iștii importanți din vestul țării. Importăm masiv produse alimentare la următoarele prețuri:

1. Bere „STEFFL" doze 0,33 l = 60 lei
2. Răcoritoare 1,5 l (Cola, Orange, mango, citrone) = 150 lei
3. Răcoritoare doze 0,33 l = 60 lei
4. Cafea ALVORADA = 700 lei kg
5. Margarină „Landliebe" RFG = 130 lei cutia de 500 g
6. Produse iugoslave: Brandy, rom, lichioruri (ciocolată, alune, mandarine, ananas) = 430 lei sticla de 1 l

Societatea noastră este în măsură să asigure ritmicitatea în aprovizionare. Vă rugăm comunicați din timp nevoile dvs. pentru organizarea corectă a activității, la Hotel „Parc" Arad, camerele 152, 153, tel. 12 628, 16 681, 16 682, 15 278 int. 152, 153, telex 76 371 CBTX R, fax. 40 66 23 594.

Așa ne trebuie!

(Urmare din pag. 1)

iubiți", readuse rapid în prim-plan, pentru a înjosi public, conform unor indicații prețioase, și jertfa eroicei Timișoare și împotrivirea la tiranie a dizidenților de ieri și de azi, proslăvind totodată patriotismul vechii și noii securități (cam tot ala), atîtînd șovinismul și rasismul, sub rînjetul pătrunzător al Puterii.

...Dacă suportăm exhibițiile grotescului personaj, cu alură de păpușoi și gesturi de marionetă, care ne tot asigură că sîntem în deplină siguranță, și vom fi și mai și, pesemne, după promulgarea minunatei legi, autorizînd, între altele, irumpția în locuințe a subalternilor dumisale, la orice oră din zi și din noapte, chiar fără mandat, conform articolului 15. N-am auzit să fi fost anulat.

Nota bene — marionetele sînt trase de sfori; marionetul nostru trage personal sforile și... ne tot trage pe sfoară!

Cînd e prins cu șmecheria, își trimite purtătorul de cuvînt — ușemic, mai ieri, la E. Barbu — să ne explice, pe micul ecran, cum că afacerea cu depozitul de dosare de la Berevoești n-a fost cu știință și aprobare, că procuratura va ancheta, că vinovații vor fi pedepsiți, că dumnealui usturoi n-a mîncat iar gurița îi miroase a esență de roze, dar că rău fac, vezi-Doamne, cei ce-și bagă nasul exact unde le fierbe oala...

...Dacă, în fine, sub ochii noștri nepăsători, sau plictisiți, sau orbi de-a dreptul, o haită de energumeni, pradă aceluiași demon, încă ne-exorcizat, se organizează ca partid (ce, adică, S.R.I.-ul să rămînă fără?) — și se îndrăznează dacă sînt luați, cam prea blajin — în periplizon. E vorba, se înțelege, de o asociație... Mare!

Frumoase scule v-ați tocmit, domnilor din vîrful protapului! Deși — ciudat lucru: musca nu prea trage la... trandafir!

INSECTAR

Efectele propagandei oficiale de ieri, de astăzi: „Așa s-a ajuns ca lumea să creadă despre dl. Corneliu Coposu, președintele P.N.Ț.-C.D., că a huzurit în străinătate, deși în realitate a stat în închisoare din cauza comuniștilor, iar despre dl. Vadim Tudor că a fost un dizident care a luptat pentru cauza românilor, deși în realitate a fost un trepăduș al securității." — Radu G. Țeposu, „Puterea nu cade de două ori", **Cuvîntul,** nr. 21, mai 1991. Așa s-a întîmplat, într-adevăr, iar acum tov. Vadim Tudor și-a făcut partid, pe banii babachii! **O tempora...**

●

Dl. Traian T. Coșovei („Sumbra recapitulare a unui coșmar ce devine realitate sau Bal mascat cu față umană", în **Degetul pe rană,** nr. 8), despre amarele noastre realități: „Pînă la urmă, România pare laboratorul ideal pentru cobaii comunismului. Disidenții de ieri se vor întoarce în domiciliile lor forțate... Cu excepția celor care — rapid, eficient, elegant — sau strecurat prin crăpăturile dușumelii puterii neo-comuniste. Unde e cald și bine. Murdar, dar, orișicît, cald. După sia, mai vin și mașinuțele (dubitele) alea minunate cu salam de Sibiu și cașcaval pentru stomacurile fine ale nomenclaturii. Căci, vorba sia, stomacele noastre înghit orice: și democrație originală, și fețe umane vopsite peste noapte, și gogoșile calde scoase din cuptoarele Televiziunii..."

●

Sînt, însă, și unii optimiști: „Dincolo de aceasta este însă limpede că mugurii reformei sînt vizibili și casandrele opoziției vor fi în măsură a suporta nu doar blestemul lui Dumnezeu, ci și al poporului" — Marin Badea, „Roade ale reformei", **Azi,** 31 mai. Precum și naivi — vezi, în același cotidian d-na Marta Tărnea — deputat F.S.N. — Arad: „Chiar credeți că n-am dori, dacă ar fi posibil, să înlăturăm orice suspiciune privind sparatul S.R.I.?" („Cui i-e frică de Legea Siguranței Naționale?").

●

Dacă ați uitat în ce împrejurări a pierdut țara noastră clauza națiunii celei mai favorizate, versiunea tov. Mircea M. Dabija, din **Europa** (mai 1991) ne reamintește: „Iată de ce, iritată, umilită, șicanată și tratată cu dispreț printr-o ignorare premeditată a obligației respectării principiului neamestecului în treburile interne ale țării, într-un gest de revoltă dar și de demnitate națională (...) conducerea României a luat hotărîrea unilaterală de renunțare la clauza națiunii celei mai favorizate în raporturile cu S.U.A., în februarie 1988, aplicînd reciprocitatea". Sublim, care va să zică — și că în **Scinteia,** unde însă, în loc de „conducerea României" scria „conducerea de partid". Nu știm din care motive a operat tov. Dabija modificarea respectivă...

●

Dl. Antonie Iorgovan, președintele Comisiei de redactare a proiectului de Constituție, ne luminează asupra raportului dintre tezele acesteia și textul ce urmează a fi redactat: „Deci, cine va face o comparație rigidă între teze și viitorul proiect va fi tentat, dacă nu este în temă, să spună că «una s-a discutat și altceva a ieșit». Vor fi chiar teze care, în integralitatea lor, nu se vor regăsi. De pildă «Sarcinile statului». Precum că una e teza, și alta sinteza. Să nu fim, așadar, rigizi și să ne mulțumim — unii cu tezele, alții cu Constituția! („În legătură cu **România trebuie să se inventeze mereu cîte ceva" — Românul,** 27 mai—2 iunie).

●

Sub titlul **Bătuta pe loc,** dl. Viorel Sălăgean (**Adevărul,** 31 mai), **desfășoară pe larg programul de dezarticulare organizatorică și managerială a întregii noastre economii, cu brio aplicat de Putere: „În fabrici continuă să se muncească puțin, cu mult mai puțin decît în cel mai prost an economic dinainte de Revoluție; pe șantierele de construcții s-a ajuns la un incredibil jaf crescut din totală indiferență și iresponsabilitate; s-au cheltuit 4 miliarde de dolari fără să se fi făcut nimic, absolut nimic notabil pe planul modernizării tehnologiei; s-a deteriorat, pînă la parametrii dezagregării, climatul de muncă din sute și sute de colective muncitorești; teama pentru ziua de mîine tinde să capete dimensiune națională..." Căci gafele specialiștilor guvernamentali se țin lanț. Cum rămîne cu mugurii aceia, ai lui... Badea? Sau cu direcția blestemelor în cauză?**

●

Viața noastră de toate zilele: „Dl. prim-ministru nu are bani pentru Cultură și Învățămînt, are însă bani pentru S.R.I., pentru ziarul **Azi,** pentru premiile literare oferite de Ministerul de Interne și pentru multe alte matrapazlîcuri proletcultiste. În loc să retehnologizeze industria prin capitalul mixt, dl. Roman își face capital electoral mituind anumite categorii sociale." (Ioan Vieru, „Neo-dictatura", **România liberă,** 1—2 iunie). Pe cînd dl. Iliescu acoperă acele categorii sociale de la care așteaptă totul!

●

Pe tema canalilor, următorul dialog: „Au fost discuții mari, domnul meu, în congresul nostru, dacă noi, canaliile perfecte de azi, ne unim ori nu ne unim cu canaliile compromise de ieri... — Și, întreb, prefăcîndu-mă foarte, foarte curios. — Cum și, domnule redactor? Cum și? Am votat pentru unire, se-nțelege de la sine. Puterea noastră fără margini stă în desăvîrșita noastră unitate, a canaliilor de ieri, cu canaliile de azi. Toți, canalii mari, canalii mici, sîntem o singură sufiare..." (Nicolae Tone, „Deviza unora: Să dărîmăm totul! **Tineretul liber,** 31 mai). Deci, unirea face Puterea!

●

„Cea mai importantă parte a arhivei îngropate la Berevoești este aceea care aduce argumente că S.R.I.-ul este implicat în atacul asupra sediilor unor partide. Este proba că domnul Măgureanu a mințit în Parlament cînd a prezentat activitatea serviciului pe care îl conduce și proba că S.R.I.-ul face politică partizană, încălcîndu-și propriul statut legal de funcționare" — I. Buduca, „Cineva sapă groapa altuia", **Cuvîntul,** 28 mai — 3 iunie. Implicat, sună destul de grav. Dar organizator?

●

Cumplit se mai vaită tov. Carmen Florian (**Democrația,** nr. 4, mai 1991), că „umplem țara cu biserici". E drept că și Ceaușescu, dărîmînd o cincime din București, nu era în toate mințile. A greșit, și anume, grăbindu-se. „Dar a plînge că s-a dărîmat sau s-a mutat din locul ei nu știu ce clădire veche și a scuipa pe faptul că avem, totuși, în țară, cea mai mare clădire din lume după Pentagon, este nedrept și cel puțin subiectiv." Acele „nu știu ce clădiri vechi" erau lăcașe de cult. Înțelegem că n-aveau cu ce mișca inima activistei noastre! Palatul în chestiune era, și el, destinat cultului, respectiv adulării lui N. Ceaușescu. Și e firesc să-i sară inima din piept cui nu-și leapădă idolii!

●

Din același periodic: „Sinceri să fim, S.R.I. are, totuși, niște vini. Prima este aceea de a nu fi, poate, suficient de ferm." (**C.F.** — aceeași persoană de mai sus?). De ce **poate?** În plină splendoare, cînd securitatea stalinistă intenționa să-și stearpă urmele, populația unui sat de munte, de dimensiunile Berevoeștilor, era cu promptitudine executată, risipită, trimisă în lagăre polare. **C.F.** are, în acest sens, dreptate. Păi ce, se compară?

●

În **Expres,** din 28 mai—3 iunie, dl. Ilie Șerbănescu ridică întrebarea „Cine la taurul de coarne?", în ideea unei noi formațiuni guvernamentale: „Puterea actuală, datorită propriilor abordări inadecvate pe calea reformei, se află la strîmtoare: nu doar contestată, să-i zicem de la dreapta, de actuala opoziție parlamentară și extraparlamentară, dar mai ales atacată de o stîngă comunistă, care se organizează și care este gata să exploateze tocmai dezamăgirile și durerile oamenilor de rînd, ce nu înțeleg prea exact că a venit momentul adevărului și că procurul ar veni." Dacă nu cumva, într-o reapariție a comunismului este, tocmai, ultima speranță a Puterii și cea din urmă manevră, după epuizarea tuturor celorlalte!

ENTOMOLOG

70% comunism

Din lecția de fesenism pe care a încercat să o țină Americii cu ocazia colocviului televizat, organizat de Institutul Hoover — în cadrul căreia domnul Severin a primit cîteva replici care trebuie să-l fi afectat mai mult chiar decît a arătat-o — ministrul însărcinat cu reforma ar fi trebuit să tragă cîteva concluzii de bun simț, și în primul rînd aceea că nu-i poți păcăli pe toți asculții de la spatele cuvinte.

Nu credem că a reușit să-l convingă pe domnii Schultz și Friedman de necesitatea ca guvernul român să adopte o poziție autoritară (poziție mai mult decît păguboasă, de vreme ce statul și-a dovedit timp de 45 de ani, în mod ireversibil, ineficacitatea). Da chiar fostul secretar de stat american i-a oferit ministrului român o ușurătoare lecție de democrație: puterea unui guvern este o rezultantă a legitimității sale și este dată de **sprijinul popular** de care el se bucură! Domnului Severin i s-a mai sugerat chiar și o soluție prin care guvernul din care face parte ar putea scăpa simplu și ușor de toate problemele cu care se confruntă (de fapt o mare parte din ele și le-a creat singur): „să se dea la o parte"...

Pe parcursul emisiunii economice de luni seară, domnul Severin, prezent din nou în fața noastră, a ținut cu orice preț să dea impresia că legea privatizării al cărei proiect este elaborat de guvern ar fi una extrem de complicată și a cărei explicitare ar cere timp îndelungat și un efort intelectual intens. Ministrul nostru vorbea despre foarte complicatul mecanism de aplicare a acestei legi ca despre o calitate intrinsecă a ei. Nu ne îndoim că se pregătește o activitate birocratică din cele mai intense, pentru a lăsa în proprietatea statului 70% din valoarea capitalului social al societăților comerciale. A acorda o importanță exagerată unor detalii tehnice, neglijînd fondul problemei este ca și cum ai face elogiul unui edificiu uriaș, construit din tot felul de bîrne care scîrțîie din toate mădularele și care nu oferă nici un adăpost oamenilor. Căci ceea ce prefigurează proiectata lege nu este decît perpetuarea, inabil mascată, a unui comunism trunchiat. Adică a unui comunism în proporție de 70%! Păstrînd 70% din acțiuni, tot statului îi va reveni în continuare dreptul de a administra economia și este foarte probabil că o va face la fel de prost ca și pînă acum.

De fapt nici nu vom avea de-a face cu o autentică privatizare. Trecerea a 30% din valoarea capitalului social al societăților comerciale în buzunarele cetățenilor nu le va da acestora posibilitatea să decidă asupra viitorului întreprinderilor. Li se va da doar **iluzia** că posedă ceva care se situează de fapt **în afara** controlului lor.

Nu este oare penibilă încercarea de a complica inutil lucrurile doar pentru a indulci imaginea unei simple și anemice legi comuniste?

SORIN ȘTEFAN

Dacă ați considerat că regele vostru sînt eu, după ce l-ați atins cu sufletul vostru zăpăcitor ca aripa unei troițe ninse, vă rămîne ingenuncheat; dacă pe grota din inima mea ați plantat o moară de vînt ale cărei aripe, de la voi încoace, vîntură lumea roase de fluturi: dacă în ultima fîntînă secată Dumnezeu va descoperi resturile de rouă ale unui gladiator bănuit de mătase; în sfîrșit, dacă voi trece incovoiat de vreme și ginditor, precum un căuș de tristețe cioplit din arșița unei gladiole, vă sărut pe năsuc și vă mulțumesc! Deci, BIANCA și ADELA, promit că mă voi întoarce într-o zi să desenăm lumea în nisipul cărat de vapoare feniciene în pîvnița clădită pe cioburi colorate a lui tatale, să plantăm stoluri de păsări cîntătoare la marginea cringului din minaretul suferinței care ați voi și să-mi dați ultima binecuvîntare. LA MULȚI ANI! (Ilie COSTACHE)

Oare cînd vom avea „faliții noștri"?

Se vorbește mult de starea falimentară a economiei românești, ca și de falimentul cutărei sau cutărei întreprinderi desi în sistemul economiei comuniste falimentul este interzis prin lege. Cum? Prin interdicțiile exprese din legile de organizare a întreprinderii pe care guvernul actual le menține în vigoare. Astfel, creditorii unei întreprinderi care nu are bani în cont nu au la dispoziție nici un mijloc juridic de a-și vedea satisfăcute creanțele lor. Ei nu pot urmări silit, cu ajutorul puterii publice de constrîngere a statului, bunurile mobile și imobile ale întreprinderii debitoare. Economia normală sau de piață în primul rînd, presupune mijloace eficiente în mîna creditorului încît datornicul să nu-l poată face vreodată să arunce banii în vînt. Însuși creditorul ajunge la faliment dacă nu este destul de înțelept în a-și alege partenerii de afaceri.

Ce s-ar întîmpla dacă Parlamentul ar abroga expres interdicțiile de urmărire silită asupra bunurilor din întreprinderi privite în materialitatea lor și ar introduce în locul acestora procedura clasică a falimentului? Ar intra oare economia în haos? Întreprinderile care nu-și acoperă din venituri proprii cheltuielile și merg mereu cu căciula în mînă la bugetul statului ar fi oare desființate și mii de oameni s-ar trezi peste noapte fără loc de muncă? Mai mult, ar încăpea acestea pe mîna capitalului străin?

Credem, și vom arăta de ce, că nu se va întîmpla nimic din ce prevestește Casandra comunistă, care se teme că va fi răsturnată din fotoliile directoriale și va fi pusă la muncă pe care le cere altora să le facă, dar de care ea însăși n-are habar. Întrucît s-a obișnuit să zacă cu capul în nouri.

În primul rînd falimentul nu presupune desființarea locurilor de muncă ale muncitorilor, ci un transfer de proprietate din mîinile unor incapabili notorii (directori, contabili șefi, consilieri juridici, șefi de secții etc.) în mîinile creditorilor sau ale unor terți care vor participa la cumpărarea întreprinderii scoase la licitație publică, din mîinile clicei nomenclaturii descalificate profesional și moral în mîinile unor întreprinzători care cunosc legile economice, nu aberațiile politice. Dacă utilajele, instalațiile sînt atît de uzate încît la licitație nu se va prezenta nimeni să achiziționeze niște ruine, creditorii vor obține aceste bunuri în loc de nimicul pe care îl impune principiul economic comunist actual. Dacă reglementarea procedurii falimentului ar fi dublată în același timp și de adoptarea legii titlurilor de credit (bilet la ordin, cambie, cec), încît creanța împotriva întreprinderii falimentare să poată fi cesionată cu ușurință, fără formalități inutile, cu atît mai mult se vor găsi întreprinzători capabili care să facă din ruine grădini ale paradisului celor ce sînt gospodari. Legiuitorul român va putea interveni, limitînd ajungerea creanțelor românești în mîini străine, fără a strangula însă pătrunderea capitalului extern odată cu care să pătrundă și tehnologii competitive de nivel mondial.

În al doilea rînd însuși statul, prin Ministerul Finanțelor, ar putea cumpăra creanțe împotriva falimentarilor, renunțîndu-se complet la actualul sistem de subvenționare de la buget la impozitele aberante menite să ridice artificial costurile produselor. Participarea statului la cumpărarea creanțelor sau la licitația publică în această primă etapă a trecerii la economia de piață este o fatalitate pe care trebuie să o recunoaștem așa cum este. Statul comunist este cel mai mare capitalist în prima zi a economiei de piață. El va deveni un capitalist obișnuit într-un timp nu prea lung, deoarece avînd un capital uriaș, dar neavînd specialiști capabili să-l reproducă și să asigure beneficii reale, va trebui să se restrîngă la cît poate deține pe principii economice stricte, eliberînd întreprinderile, dar eliberîndu-se în același timp și pe sine de o povară care nu-l lasă deocamdată să se ocupe de viața publică și de paza drepturilor cetățenilor săi.

În al treilea rînd potențialul intelectual și tehnic din economie va avea cale liberă de acțiune. Practic, întreprinderile rentabile le vor înghiți pe cele nerentabile, întrucît nu se vor putea lipsi de mărfurile pe care acestea din urmă le produc totuși. Colegii industriali vor dispărea de la sine. Tehnologiile mai avansate se vor scurge singure înlocuind rudimentele actuale din întreprinderile marginale datorită rezultatelor situate sub orice critică. Directorul competent de la o întreprindere din Oradea va avea de spus un cuvînt hotărîtor și într-o întreprindere de la Vaslui, în locul funcționarului incompetent dintr-un minister economic actual prin intermediul căruia ani de zile și o întreprindere și ocalaîă au recoltat numai pagube. Producția se va putea concentra în mari complexe, dar după principii economice, nicidecum politice. În orice caz actuala conducere economică de la întreprinderea din Vaslui va trebui să-și ia tălpășița, dacă în loc să se conformeze legilor economice se va conforma indicațiilor politice ale fostilor activiști de partid.

Concomitent cu introducerea falimentului este necesar să fie reformat radical sistemul financiar-bancar. Regulile de acordare a creditelor în economie trebuie să devină cu totul altele decît cele folosite în prezent, prin care nu se urmărește decît plata unor salarii mizerabile în procente care trec strategic de 50% pentru a amîna sine die o revoltă în masă a muncitorilor flămînzi și pururi demoralizați. Banca trebuie să devină un partener serios în afaceri care urmărește ca fiecare unitate monetară împrumutată să fie cheltuită potrivit condițiilor din acordul de împrumut și nu mereu deturnată spre realizarea unor scopuri politice: transporturi de mineri pentru a înăbuși demonstrații de stradă, organizarea de zgomotoase și ruinoase mitinguri în favoarea unei puteri alcătuite din incapabili, incompetenți și paranoici.

Fără introducerea falimentului privatizarea va rămîne o vorbă goală chiar dacă mîine, prin lege, averea statului ar fi declarată ca fiind proprietatea întreprinderilor, cu excepții inerente. Falimentul înseamnă revenirea la principiul universal al responsabilității pentru orice din acțiile noastre individuale, inclusiv economice, abolirea irresponsabilității generalizate timp de 45 de ani. Pînă și ministrii vor deveni răspunzători ca în orice societate normală care s-a dezbărat și de feudalismul de dinaintea revoluției franceze, dar și de rotirea comunistă menită să protejeze și să ascundă vinovații care niciodată n-au răspuns în fața legii ca oricare cetățean care o încalcă.

Deocamdată falimentul se produce spontan în lumea micilor întreprinzători, care strînși din toate părțile cu usa statului comunist ies din viața economică fără să știe că sînt sistematic împinși la faliment, dacă nu fac parte din casta celor ce spală banii murdari delapidați din averile publice. El se va extinde în agricultură, dacă țăranii își vor primi înapoi pămînturile confiscate de comuniști. Dacă micii întreprinzători actuali și viitori se vor uni, ei vor putea determina în cele din urmă statul comunist să conștientizeze faliментul întreprinderilor sale, mai ales că vor fi ajutați substanțial de muncitorii care încep să înțeleagă că economia de piață va aduce cu sine un patron fără ceafa grasă și privirea bovină a nomenclaturistului.

Lăsați întreprinderile să dea faliment, domnilor guvernanți și nu vă mai bateți capul degeaba cum să faceți privatizarea! Între ceaușista lege nr. 3/1982 a părților sociale și faimoasa lege nr. 15/1990 nu există decît o perfidă deosebire de grad, în care muncitorii sînt obligați să participe la pierderile întreprinderilor conduse de birocrații dvs. patruclasiști, fără-frecventiști, ștefan-gheorghiști, securiști-serelști, pe care dacă i-ați testa cum scrie la carte, ar trebui să dispuneți trimiterea lor în clasele primare să-și continue instrucția acolo unde au lăsat-o baltă cu concursul profesorilor fără nici un Dumnezeu!

Sau, dacă nu lăsați întreprinderile să dea faliment și pe orice cale întîrziați intrarea economiei în normal, dați-vă demisia și treceți în locul directorilor unși de dvs. Ca să avem și noi într-o zi faliții noștri, că altfel nu se poate.

IOAN POPA

Fals și abuz în comuna Pantelimon

În comuna Pantelimon, Primăria a înființat o comisie pentru verificarea cererilor de locuințe în care au fost desemnați să facă parte: d-na Mariana Lăzăr și d-nii Avel Tudoran și Ilie Popescu. Pînă aici nu este nimic anormal, chiar dacă domnul Ilie Popescu, președintele Organizației P.N.Ț.-C.D. din comuna Pantelimon, nu a fost consultat înainte de a fi pus în această comisie, lucru care ar fi fost necesar, mai ales datorită faptului că domnia sa face parte și din comisia pentru aplicarea Legii fondului funciar.

Lucrurile au început să se complice pe 7 februarie 1991 cînd d-na Mariana Lăzăr și dl. Avel Tudoran au întocmit un proces verbal de constatare la domiciliul domnului Toma Constantin, la care dl. Ilie Popescu nu a participat și pe care nici nu l-a semnat, semnătura sa pe acest proces verbal fiind falsificată. Drept care dl. Ilie Popescu a înaintat comandantului Poliției pe 30 mai 1991, o petiție în care cerea să cerceteze cazul respectiv și să se ia măsurile legale în legătură cu acest fals, ținînd cont că în baza procesului verbal întocmit cu această ocazie s-a propus să i se repartizeze domnului Toma Constantin un apartament de două camere la o adresă bine precizată.

Rămîne de văzut dacă falsul respectiv nu are și alte dedesubturi mai „consistente", așa cum afirmă unii cetățeni.

Acum Poliția din comuna Pantelimon are cuvîntul. (Ș.S.)

Monumentul din Valea Dornelor
Foto: DAN COSTE

Rădăcina regală a sufletului românesc

Poporul român este un neam de voievozi, de prinți, de domnitori, de regi. Bucla comunistă a întrerupt brutal acest adevăr, care a putut fi rostit din nou, după mai bine de 40 de ani, abia pe **10 mai** a.c., în piața Capitală, în Piața Revoluției, care a putut fi reamintit de oameni curajoși și scandat din mii de piepturi, re'nviindu-se pentru cîteva ceasuri sărbătoarea națională a românilor de odinioară.

Totodată, trebuie să recunoaștem că există o reacție negativă la ideea de monarhie a unei mari părți a populației de azi a României. De ce? În primul rînd, pentru că această idee și în general, adevărul voievodal al istoriei noastre nu sînt recunoscute oficial de noua putere, așa cum nu erau recunoscute sub comuniști. Pe de altă parte, marea masă a populației, indoctrinată ani în șir cu „învățătura stalinist-ceaușistă", parcă și-a frînt coarda regală a ființei sale, a simțirii naționale. Oficial deci nu s-a recunoscut încă această coardă sensibilă a sufletului românesc. După cum oficial nu s-a recunoscut încă nici România Mare, dimpotrivă, prin tratatul recent semnat la Moscova de dl. Iliescu și Gorbaciov s-a acceptat un vechi pact odios, care ne-a sfîrtecat hotarele străbune. În fine, oficial nu s-a cerut nici Ministerului Învățămîntului, nici Ministerului Culturii să se tipărească o broșură de popularizare despre istoria regalității în România sau să se reediteze, de pildă, cartea lui Cezar Petrescu **Cei trei regi**. Așadar, cea mai mare parte a populației rămîne în continuare ruptă de adevărul istoriei noastre moderne ceea ce explică într-un fel reacția ei negativă față de monarhie și, implicit, acceptarea sofiștilor de guvernare (citește de **dezbinare**) ale noii puteri.

Regalitatea, în prelungirea ideii voievodale care a guvernat istoria neamului nostru, a însemnat întotdeauna garanția unității naționale. Dar noua putere se ferește să recunoască acest mare și simplu adevăr. De altfel, nici nu se știe dacă ea îl **cunoaște** și îl **simte**. Probabil că pentru oficialitățile neocomuniste și pentru sufletul împietrit al unei părți a populației **rădăcina** voievodală și regală a poporului român rămîne undeva departe, într-un trecut de basm sau în legendă. Cine se teme de actualizarea acestei rădăcini înseamnă că se teme de viitor. A o readuce în prezent e datoria istorică a clipei de față. A nega această rădăcină sau a-ți fi indiferentă, înseamnă a nu dori binele poporului tău, a nu vedea încotro trebuie să meargă.

Căci ce a semănat această rădăcină dacă nu idei sacre ale poporului român, în primul rînd ideea de unitate națională și ideea de independență!? Nu putem rupe viitorul poporului român de trecutul său. Eminescu și-a făcut un crez din a dovedi aceasta în toate scrierile sale. Or el înseamnă centrul spiritualității românești. Și Eminescu a văzut în Carol I garanția legăturii dintre trecutul și viitorul neamului nostru. În scrierile sale teatrale mai ales, ideea voievodală, de natură mușatină, străbate ca un fir roșu istoria poporului român, fiind ființul sfînt al asigurării unității naționale.

O România reunită, reintregită și independentă nu se poate realiza decît punînd această idee înainte. Pe cine să-l credem, pe Eminescu sau pe dl. Iliescu, un fost nomenclaturist, crescut la școala sovieto-ceaușistă, pentru care Eminescu, pe care nu l-a citat niciodată și nu l-a pomenit nici măcar anul trecut la Alba Iulia (da, în primul rînd pe Eminescu, cel ce și-a pus geniul în slujba ideii de unitate națională!) este tot atît de străin pe cît este de străină dictatura de sufletul de copil al neamului nostru!

O România democratică nu se poate realiza fără o România reunită. Acest lucru nu-l cunoaște noua putere, pentru că, nu simte că numai pe **unitatea** poporului se poate construi **democrația** lui. Dovadă că preferă slugărnicia față de puterile străine. Or aceasta ne e fatal. De aceea, pentru a se regăsi pe sine însuși, pentru a reveni la sine, la matca și munca lui, poporul român trebuie să-și regăsească, să-și reînvie coarda regală a sufletului său.

GRID MODORCEA

CITIȚI ȘI RĂSPÎNDIȚI ZIARUL „DREPTATEA"

Valorificarea tradițiilor

Ca o maladie care, după ce și-a „savurat" miile de victime, își rezervă o ultimă plăcere — aceea de a privi retrospectiv admirîndu-și sinistra operă — sistemul comunist face, o dată în plus (urmînd tradiția de decenii), dovada unei cruzimi rar întîlnite în istorie.

Bilanțul nedreptăților și abuzurilor fostei guvernări comuniste atinge în prezent, după mai bine de 45 de ani, cote impresionante.

Au existat însă și oameni care au avut curajul să se ridice împotriva metodelor și ideilor „novatoare" ale „octopodului" comunist.

În anul 1959, la 31 ianuarie, Răducă D. Petre, de profesie șofer cu ultimul domiciliu în Rîmnicu Vîlcea str. Prundului nr. 29 (fostă Ostroveni nr. 105) a fost arestat și judecat (dosar penal nr. 454/1959) într-un proces politic, fiind condamnat la 15 ani muncă silnică, 6 ani degradare civică și confiscarea în integrime a averii personale, făcîndu-se aplicația articolului 209 pct. 1 Cod Penal, art. 25 pct. 6 C.P., art. 304 și 463 C.J.M. pentru: „CRIMĂ DE UNELTIRE CONTRA ORDINEI SOCIALE". Este obligat să achite statului 500+50 lei reprezentînd cheltuieli de judecată și cheltuieli pentru recurs, ambele sume fiind (totuși) date în debit cu nr 10.413 din 21.X.1959 la Sectia Financiară a raionului Rîmnicu Vîlcea.

Răducă D. Petre a fost inculpat într-un proces politic cu numeroase persoane pe care nu le cunoștea și cu toate acestea din martorii audiați nici unul nu a adus vreo învinuire inculpatului. Pentru a se ajunge la condamnarea sa a fost nevoie... de PROPRIA DECLARAȚIE. Dar, această smulsă prin mijloace violente, necoborîtă cu alte probe, nu poate servi ca suport pentru o CONDAMNARE! Și totuși...

Totuși Răducă Petre a fost condamnat în baza sentinței nr. 483/1959 și „repartizat" la penitenciarul Botoșani. În continuare, redăm declarația d-lui Urzică Marin, și el deținut politic care este mai mult decît suficientă... „Era un om de o bunătate rară și foarte credincios, fapt ce deranja organele de represiune. Pentru a putea fi judecat a fost supus unor măsuri greu de suportat. De fiecare dată se ajungea în celulă (în timpul anchetei) bătut crunt.

Se plîngea continuu de dureri de cap. În anul 1962 a avut prima criză de epilepsie la penitenciarul din Botoșani. După criză a fost consultat de dr. Petrescu, fost șef al spitalului din Păulești, din diagnostic rezultă că datorită loviturilor primite în cap a contractat această boală...

În ianuarie 1963, fiind repartizat (să doarmă) în patul numărul 3 (paturi suprapuse) în timpul unei crize a căzut în cap pe ciment. S-a cerut soritin însă pînă la ziua nu s-a făcut nimic. La deșteptare a fost scos și în cîteva ore a decedat... Cunosc toate acestea deoarece mă găseam în aceeași celulă."

Cazul de față, alături de multe altele asemenea lui, reprezintă dovada de necontestat a modului diabolic în care sistemul comunist înțelegea să-și facă „intrarea" în marea „scenă politică" a lumii.

În anii ce au urmat, Răducă Elena, văduva lui Răducă D. Petre, a reușit să obțină prin hotărîre judecătorească cota-parte din imobilul care este încă în proprietatea statului. La scrisoarea adresată de aceasta Consiliului de Stat, la data de 2 dec. 1965, printr-o notă cu numărul 9694/IV/1965 i se aduce la cunoștință că: „Cererea prin care solicitați restituirea bunurilor trecute în patrimoniul statului nu poate fi soluționată în mod favorabil..." !

În perioada 1990—1991 Răducă Elena s-a adresat în repetate rînduri Procuraturii Generale a României „cu rugămintea de a declara RECURS EXTRAORDINAR împotriva Sentinței nr. 454/1959 a Tribunalului Militar Timișoara" pentru „reludecarea acestui PROCES POLITIC urmînd ca după pronunțarea justă să se înlăture ÎNTREG ANSAMBLUL PREJUDICIILOR MORALE ȘI MATERIALE suferite".

Indiferența pe care actualul guvern o afișează vis-à-vis de această adevărată „problemă națională" este cel puțin suspectă, iar dacă considerăm că „probabil" zvonul conform căruia „se pregătește o lege prin care să fie posibilă vînzarea de către stat a caselor naționalizate", atunci situația este de-a dreptul revoltătoare.

Dramatismul situației este cu atît mai mare cu cît, urmînd exemplul „fratelui de la Răsărit", actuala conducere pare să ignore, chiar și după trista experiență a celor 45 de ani, drepturile fundamentale ale omului.

Tendința actuală de păstrare a vechilor structuri și clădirea unei „măști" care să ascundă, pentru o vreme, privirilor indiscrete adevăratele intenții, nu face decît să accentueze, pe fondul unei profunde crize economice, confuzia, suspiciunea și intoleranța.

Radiografia unui abuz

Apel la înțelepciunea parlamentarilor

(Urmare din pag. 1)

un răspuns negativ, dar va trebui să recunoaștem că existența și bună lor funcționare este în **interesul nostru, al românilor**, sub mai multe aspecte.

Mai întîi, pentru că prin garanția asigurată acestor grupuri minoritare de a-și putea apăra în mod corespunzător interesele, ne îndeplinim O OBLIGAȚIE MORALĂ, fiind siguri că în nici un fel și nici chiar fără voia noastră **„nu vom deveni, din asupriți, asupritori"**, cum a sintetizat în mod admirabil marele om politic, patriot și martir **Iuliu Maniu** în punctul 3 al Proclamației de la Alba-Iulia din 1 decembrie 1918.

Apoi, INTERESUL NOSTRU POLITIC ne cere **să cunoaștem** doleanțele și revendicările tuturor grupurilor minoritare și să recunoaștem în reprezentanții lor parteneri de dialog și de tratative. Dacă nu le-am permite să se organizeze în partide politice, revendicările lor ar rămîne nediscutate din lipsă de interlocutor, într-o stare latentă și ele ar putea izbucni tîrziu, neplăcut și dureros pentru întreaga societate. Cunoscînd din timp aceste doleanțe și căutînd căi de soluționare, vom putea evita asemenea izbucniri, care ar putea fi periculoase. Și aceasta este un INTERES COMUN: **și al lor, dar și al nostru.**

În fine, dacă vom permite organizarea de partide politice și pe asemenea criterii, VOM EVITA O CAMPANIE PROPAGANDISTICĂ ANTIROMÂNEASCĂ atît în țară cît și în străinătate. Ne tot plîngem de un timp — și în parte pe bună dreptate — de o propagandă sovină, iredentistă s.a.m.d. Să ne gîndim însă la virulența insuflată a acestei campanii dacă am interzice funcționarea partidelor politice pe criterii etnice și la consecințele ei. O asemenea măsură ne-ar putea înstrăina chiar și cercurile din exterior ale țării care astăzi nu ne sînt ostile, dar care, cu certitudine, ne-ar deveni. Ar izbucni **un imens scandal internațional**, cu consecințe extrem de grave atît pe plan **politic** cît și **economic**. Și este vorba de străinătatea fără de care nu putem spera să ne redresăm economia! Și de Europa, în care vrem să reintrăm! Ni s-ar trînti ușa în nas, din cauza unei prevederi constituționale stupide prin neîndeminarea ei.

În actualul Parlament, minoritățile naționale sînt reprezentate prin 50 de parlamentari, din care 29 deputați și 12 senatori UDMR și 9 deputați aparținînd celorlalte minorități. Acestea din urmă nu sînt constituite în partide politice, dar deputații lor sînt chemați să se pronunțe în toate chestiunile dezbătute în Parlament, din care cea mai mare parte au caracter politic. În schimb, UDMR are un caracter net de partid politic, în ciuda structurii sale de organizare, care ține de specificul său. Ce ar însemna adoptarea variantei prinicipale din „teze"? Ca minoritățile să nu mai fie reprezentate în Parlament? Poate nu neapărat. Dar ar însemna cu siguranță dizolvarea UDMR! Cu ce preț? Al imensului scandal care ar cuprinde întreaga lume, de la Miercurea-Ciuc și pînă la New York! Cine ar avea de suferit de pe urma acestui scandal și a gravelor sale consecințe, decît țara? Și cine are interesul ca inconștienta să provoace un asemenea scandal? Poate doar unele grupuri extremiste din și dinafara Parlamentului, care, agitînd lozinci demagogic-naționaliste, ar comite **o crimă la adresa noastră, a românilor.** Căci **crimă** se numește fapta, săvîrșită cu intenție sau chiar din inconștiență, celor care nesocotesc într-atîta interesul NOSTRU național încît ne răpesc **nouă, românilor**, posibilitatea de a purta un dialog politic cu grupurile minoritare, favorizînd prin aceasta intoleranța și vrajba. Și **tot crimă** se numește fapta celor care ne-ar atrage oprobriul justificat al întregii comunități mondiale. Singurii care ar jubila ar fi unii extremiști de factură fascisto-comunistă, care ar putea da frîu liber instinctelor primare, străine, din fericire, poporului român. Crima care, de altfel, s-ar întoarce ca un bumerang chiar împotriva unora din promotorii acestei idei de nejustificat. Căci ea ar pune în discuție și dizolvarea P.U.N.R., partid constituit, și el, pe criterii etnice.

Noi, românii, avem și disponibilitatea și interesul să reglementăm în mod pașnic, prin dialog constructiv, toate problemele cu orice minoritate, etnică, religioasă sau lingvistică. Ori, existența unor partide politice constituite pe asemenea criterii este instrumentul cel mai potrivit și pentru acea minoritate, dar și pentru noi.

De aceea, domnilor parlamentari, vă rog ca, înainte de a vă exprima poziția în Adunarea Constituantă, să reflectați cu gravitatea necesară în forul dvs. intim în această chestiune atît de importantă.

NAȚIONALITATEA: MOLDOVENEASCĂ

(Urmare din pag. 1)

cute între „guvernatorul" Snegur (cum l-a numit unul dintre tinerii intervievați) și „președintele ales" al României. Faptele sînt clare ca lumina zilei: demiterea unei persoane incomode, cu încălcarea flagrantă a Constituției; protestul îndreptățit al mulțimii; demonstrația de forță a organelor de ordine; avertismentul clar al președintelui Snegur. Aproape de necrezut: primul președinte al Republicii Moldova suverane pivotează brusc și își îndepărtează colaboratorii de pînă acum, pentru că aceștia sînt adepții unei politici mai transante în relațiile cu Moscova și în privința demolării structurilor comuniste. Cuvîntul unui deputat în Parlamentul Moldovei lămurește oarecum misterul comportării ciudate a președintelui Snegur: domnia sa este un democrat care provine din rîndurile fostului C.C. al P.C.U.S., deci nu este chiar un democrat-democrat. Dovezile s-au acumulat pe parcurs. Cum vine de se leagă toate. Și noi am simțit și simțim pe pielea noastră cum se vede democrația de la înălțimea comitetului central al partidului comunist. Cu toată surprinderea generată de reportajul d-nei Jana Gheorghiu, am crezut, am sperat că fierberea din Basarabia este doar o chestiune de conjunctură. Frații noștri de dincolo de Prut și-au dus și își duc încă traiul într-o stare de tensiune extraordinară, ei aflîndu-se la mijloc, între ciocanul imperiului și nicovala nomenclaturii locale. Era, deci, firesc ca la Chișinău evenimentele să fie percepute altfel, amplificate de starea de încordare în care trăiesc oamenii. Am crezut, am sperat că lucrurile nu s-au clarificat atît de grave, că oamenii — deveniți suspicioși prin natura vieții pe care au fost obligați să o ducă — au exagerat oarecum și că temerile lor nu sînt chiar atît de justificate. Dar a doua zi dimineață televiziunea ne-a mai făcut un dar: un fragment din emisiunea „Mesager" a televiziunii din Chișinău, în care președintele Snegur îl prezenta personal pe noul prim-ministru, dl. Valeriu Tudor Muravschi. Despre noul premier, dl. Snegur a spus printre altele: „Este de profesie economist; **de naționalitate moldovenească**". Deci românii de dincolo de Prut vorbesc românește, dar nu sînt români; scriu românește, dar nu sînt români; gîndesc românește, dar nu sînt români. Ei sînt de naționalitate moldovenească, o naționalitate inventată în retortele propagandei bolșevice, „arma secretă" a politicii de desnaționalizare a popoarelor înglobate cu forța în U.R.S.S., de ștergere a memoriei unui popor. Și președintele Moldovei suverane vorbește de această naționalitate care de fapt nu există. Ca pe vremea tătucului Stalin, a tătucului Hrușciov, a tătucului Brejnev și a altora ca el.

Fulgerător mi-a trecut prin minte fraza președintelui Snegur, aflat la București în compania președintelui Iliescu: „să ne ținem de neamuri". Dc, cine se-asemănă, se-adună!

P.S. Răspunsul dur al președintelui, referitoare la emisiunea girată de doamna Jana Gheorghiu nu face decît să confirme atitudinea puterii vis-a-vis de frații noștri de peste Prut, dar mai ales frică de opinia lor în ce privește asemănările izbitoare ale politicii duse de cei doi președinți, M.S. și I.I.

Maidanul din fotografie se află în Piața Lujerului din cartierul Militari, București. De jur-împrejur, la stradă, magazinele privatizate sînt abundente. Totuși, acest teren nu prezintă interes, nici măcar pentru Primăria sectorului 6. Care să fie motivul?!

Clubul marţienilor

Penultimul Baltazar

Încet, încet domnul Baltazar, „cu rezerva-i caracteristică" își face testrea din prim planul politic românesc. Ca și în cazul altor figuri marcante ale echipelor celor două guverne Roman (Chițac, Celac, Vătăsescu, Voican-Voiculescu, N. Olteanu), s-a găsit și pentru domnia sa un loc pierdut în ceață, de astă dată la propriu, liniștit și sigur, (în speță Londra și BERD), pentru o retragere onorabilă. Chiar și numai datorită acestui fapt putem deduce că guvernul actual, cu toată asa zisa remaniere, trece printr-un moment de criză, apropiindu-se de punctul critic. Elefanții se retrag. Așadar, B.B. va pleca lăsînd în urmă-i o adevărată instituție. Dacă domnul Baltazar a făcut față singur pe postul de purtător de cuvînt — cel mai celebru din istoria acestei funcții din România post revoluționară — în locul său vor fi numiți cel puțin doi oameni cu adjuncții aferenți. Se va adopta de această dată direct modelul american, aceasta fiind singura achiziție a premierului în urma vizitei în S.U.A. Totodată, se vor avea în vedere și posibilitățile de mărire a schemei aparatului guvernamental și minunatele prilejuri în care parlearul nr. 1 să nu știe ce a spus nr. 2 sau adjunctul (deputy) său, încurcături benefice care vor duce la temporizări dorite. La Conferința de presă din această săptămînă, B.B. s-a străduit să facă atît cît i-a stat în putință, rămînînd pînă aproape de final un simplu spectator, căutînd să-i obișnuiască pe ziariști cu ideea absenței sale, dacă nu totale, cel puțin sonore. A avut ca invitați pe ministrii de stat **Eugen Dijmărescu**, de la economie și finanțe și **Dan Popescu** de la protecție socială și calitatea vieții.

„E MAI RĂU CA ÎNAINTE DE REVOLUȚIE ÎN APLICAREA LEGILOR"

● Domnul **Dijmărescu** a relatat despre reuniunea primei sesiuni a **Comisiei mixte România — Comunitatea europeană**, desfășurată la Bruxelles în urma intrării în vigoare, la 1 mai, a **acordului comun de cooperare comercială**.

● Asocierea României la Piața Comună are în vedere aderarea la Comunitatea Europeană.

● O condiție a materializării acestei dorințe este necesitatea terminării redactării Constituției. Se vor avea în vedere și aplicarea cît mai rapidă a **Legii Fondului Funciar** în agricultură precum și definitivarea **Legii privatizării**, care se dorește a fi aprobată de Parlament înaintea vacanței, urmînd să intre în vigoare la toamnă.

● Comunitatea e foarte bine informată cu privire la stadiul reformei în România, la decalajul dintre legislație și restructurări.

● Problema blocajului plăților, a pierderilor dintr-o serie de întreprinderi, a ignorării posibilităților vînzării datoriilor acestora către bănci și ale valorificării în sectorul particular (care reprezintă 15% din potențialul brut al țării), a fost de asemenea luată în discuție.

● S-a ridicat chestiunea corelării prețuri-salarii. În momentul de față există o acoperire cu mărfuri de numai 9 bani dintr-un leu, iar sporurile salariale obținute prin negocieri sînt nesocoperite de rezervele economice. Domnul ministru e îngrijorat, de pildă, că profesorii de desen, muzică și sport care predau și la ciclul primar se pot îmbogăți prin adăugarea la salariul de 10 000 (!?) a plății unor ore suplimentare în valoare de 7 000 (!?) Noi considerăm că, în acest domeniu — ca să-l parafrazăm pe purtătorul de cuvînt — documentarea domnului Dijmărescu lasă de dorit. Din asemenea cauze, bugetul s-ar afla în pericol, solicitările de subvenționare a salariilor reprezentînd un caz unic în lume.

● La cele 500 milioane dolari (împrumutul acordat de C.E.) se adaugă 130 milioane din afara Comunității Europene. În anul financiar american următor S.U.A. va participa cu 30—40 milioane dolari.

● Realizarea „consensului" în cadrul **Grupului celor 24** este împiedicată de rezervele exprimate de S.U.A., Japonia, unele țări nordice, Marea Britanie, Olanda în privința procesului politic din România. Această condiționare a făcut ca **Guvernul să propună organizarea de alegeri generale legislative în toamna acestui an.**

● În prezent se află în țara noastră **o misiune a Fondului monetar internațional** și o alta **a Grupului celor 24**, care vor examina situația actuală. Ceie două misiuni se vor întîlni pentru a stabili concluziile.

● Se discută asupra posibilității renunțării la controlul prin plafoane indicative asupra prețurilor, în contextul în care „salariile au scăpat de sub controlul Guvernului" (!?). Opinăm că inflația va deveni în curînd galopantă, deși se are în vedere posibilitatea reglării cursului oficial și al celui bancar.

● Ca o concluzie, Europa e interesată să ne primească, nelimitîndu-se la granițele catolicismului.

„ROMÂNII DESCOPERĂ ATA DE LA MAMALIGĂ"

Domnul **Dan Popescu** ne-a destăinuit că e necesară o schimbare de mentalitate, că psihoza generată de șomaj trebuie să devină un licăr de speranță: „trebuie să învățăm să trăim cu șomajul".

● La 3 iunie 1991 **numărul total al șomerilor era de 95 867**, din care **84 096** proveneau din restructurarea agenților economici.

● În cîteva zile se va reorganiza activitatea Ministerului Muncii, creîndu-se un nou **departament, al forței de muncă și șomerilor**, care va prelua la nivel superior coordonarea celor **161** oficii de plasare.

● Alte amănunte furnizate de domnul Popescu vom difuza în viitoarele numere, avînd în vedere spațiul limitat al rubricii noastre.

ULTIMILE LICĂRIRI

Ieșind din umbra pe care și-a impus-o, domnul B. Baltazar a mai informat că:

● Guvernul a hotărît accelerarea puternică a privatizării în sfera comerțului printr-un **act normativ care să devanseze Legea Privatizării**. Cu această problemă a fost însărcinat domnul Adrian Severin.

● Se va revizui politica vamală prin reducerea nivelului taxelor și simplificarea tarifelor la autoturisme, mașini și utilaje, materii prime.

● Deși la **Helsinki** se consideră că în Ogrezeni, Bolintin, M. Kogălniceanu și Caracal s-au înregistrat conflicte interetnice, **Ministerul de Interne** susține cu argumente contrariul.

● A început, în urma sesizării Guvernului, o **anchetă judiciară asupra ziarului „Europa"**.

GILDA LAZĂR

Vom avea alegeri generale anticipate?

Anunțul din 4 iunie a.c. privind organizarea de alegeri anticipate în octombrie sau noiembrie anul acesta nu surprinde pe nimeni dacă ținem seama de agravarea rapidă din ultimul timp a situației economice și sociale din țară, urmare a gravelor greșeli făcute de guvernul nostru și a lipsei sale de credibilitate pe plan extern provocată de măsurile luate și comportamentul său în domeniul democratizării țării, al abolirii structurilor totalitariste.

Surprind însă trei lucruri.

În primul rînd faptul că acest anunț nu a fost făcut de primul ministru sau de președintele țării așa cum o cerea importanța unei asemenea hotărîri, chiar dacă ea a fost luată în pripă sub presiunea situației interne la care ne-am referit și a exemplelor Bulgariei și Albaniei care au pornit în mod ferm pe calea democratizării.

În al doilea rînd surprinde faptul că au fost anunțate alegeri numai pentru parlament cînd era normal să fie anunțate și alegeri prezidențiale.

În al treilea rînd, este de neînțeles cum poate actualul guvern să-și închipuie că are calitatea morală să organizeze noi alegeri, după ce tot un guvern F.S.N. condus tot de Petre Roman s-a făcut vinovat de agresiunile pe care le-a dezlănțuit în țară împotriva partidelor democratice în timpul campaniei electorale, la alegerile din 20 mai 1990, de măsluirea rezultatelor acestora și de condițiile în care Televiziunea este în continuare o anexă a guvernului și sînt menținute vechile structuri represive ale Securității și Miliției. Oare exemplul Albaniei dat zilele acestea unde se formează un guvern neutru care să pregătească și să organizeze viitoarele alegeri din 1992 nu spune nimic actualilor guvernanți?

Mulțumim din inimă!

Mulțumim M.I. care, iată, ne-a ridicat interdictia de a avea contacte cu străinii! Interesant este faptul că M.I. a aflat cam tîrziu de sfîrșitul războiului din Golf, probabil pentru că a apelat la serviciile SRI, iar acesta a fost tare ocupat: ba cu elaborarea legii prin care se implementează în viața noastră de zi de zi, ba cu Sereivoieștiul, ba cu un telefon, ba cu o scrisoricică... Bine ar fi fost să apeleze la patriotica TVR care a informat prompt că războiul din Golf a luat sfîrșit imediat ce a sosit acolo și forța noastră de sprijin, pentru a da o mînă de ajutor la golirea unor sticle ce ar fi constituit un real pericol pentru pacea în zonă.

Este bine că M.I. a acționat totuși, chiar așa, cu întîrziere, deoarece o mulțime de străini au venit la TIBCO '91. S-au mai pierdut, ce-i drept, unele contracte în aceste cîteva zile, mulți ocolindu-i pe străini pentru a nu intra în conflict cu legea. Sau poate dintr-un elan patriotic și cu mîndrie revoluționară (parcă era invers, dar tot așa este!), mulți au informat organele M.I. asupra întîlnirilor avute, iar acestea au grăbit luarea deciziei atît de benefice. Vă dați seama ce efort se depune, cîte colaborări între SRI și M.I. au nașterea într-un asemenea aflux de informații?

Dar de acum, zicem noi, lucrurile au intrat pe făgașul cel bun: M.I. ne dă voie să avem contacte cu străinii (nu știm precis dacă numai în perioada tîrgului), iar legea SRI ne va stabili pedepsele pentru asemenea acțiuni dușmănoase la adresa statului...

PAUL SPĂNU

ANUNȚ

Vineri, 7 iunie 1991, ora 17 are loc în sediul central al P.N.Ț.-C.D. din B-dul Carol I, nr. 34, ședința directorilor de departamente.

COMPANIA INDUSTRIALĂ DE TRANSPORTURI CRAIOVA

CIT SA CRAIOVA

Execută lucrări de reparații, reconstrucții, carosări autovehicule din familia ROMAN.
Confecții metalice de orice fel, piese de schimb auto.
Relații la tel. 941/24851 — 112, 193.
Str. Caracal — Craiova 1100

REGELE MIHAI: „Franța trebuie să-și clarifice intențiile

La invitația unui grup de senatori, Mihai al României s-a aflat săptămîna trecută la Paris, unde a participat la un dineu la Palatul Luxemburg, unde a avut discuții, dar nu convorbiri oficiale. În vreme ce guvernul de la București și-a anunțat intenția de a organiza un referendum pentru adoptarea noii Constituții, iar manifestațiile în favoarea monarhiei s-au înmulțit în capitala română, fostul rege nu-și ascunde voința de a reveni în țară. Data unei asemenea reintoarceri rămîne totuși inconjurată de mister, căci „autoritățile românești au arătat că pot reacționa cu o anumită brutalitate". Într-adevăr, în decembrie 1990, fostul suveran a fost expulzat din România, la doar cîteva ore după sosirea în țară și după 40 de ani de exil.

În domeniul politic, ex-regele ar dori ca „Franța să susțină în mod eficace forțele care luptă într-adevăr pentru democrație în România". Recenta vizită — destul de contestată — a președintelui François Mitterrand la București, ca și convorbirile sale cu conducătorul statului român, Ion Iliescu, și cu primul ministru, Petre Roman, nu provocă totuși nici un comentariu. „Dacă președintele Mitterrand înțelege să acționeze pentru democrație și libertate în România, cu atît mai bine — continuă regele —, dar numai istoria va judeca dacă așa a fost..."

În orice caz, după părerea lui Mihai al României, ceea ce nu ar trebui făcut ar fi „de a da impresia că sînt susținute anumite forțe politice care nu acționează în interesul țării".

„Americanii par să înțeleagă că monarhia ar putea fi un factor de stabilitate politică în România", afirmă, în schimb, fostul suveran. Într-adevăr, au fost făcute numeroase speculații cu privire la presupusa dorință a administrației americane de a-l vedea pe Mihai al României jucînd un rol în viitorul țării sale. „Dar lucrurile nu sînt spuse atît de clar", precizează el.

Sprijinul armatei

Un sprijin — apriori surprinzător — pare să se manifeste chiar în sinul armatei române: unele cadre ale acesteia au afișat în cursul ultimelor săptămîni atitudini favorabile reintoarcerii suveranului. Printre aceștia militari s-ar putea afla și actualul ministru al industriei, generalul Victor Stănculescu, care l-a intîlnit pe ex-rege în Elveția anul trecut, „dar fără a discuta despre viitorul României".

Fostul suveran estimează că situația politică din România este „destul de fluidă" și că „lucrurile se schimbă foarte rapid". În actualul context de criză economică și în fața fluctuațiilor puterii românești, „armata este singura instituție care dispune de o structură și o disciplină relative". În opinia lui Mihai al României, „este evident că în caz de urgență — pentru a spune așa — armata ar putea interveni, însă este prematur să știm cum..." („Le Figaro")

COMUNICAT

Congresul Național al Federației Sindicatelor Independente ale Medicilor din România, desfășurat în zilele de 1—2 iunie 1991, protestează împotriva jignirii aduse corpului medical timișorean, prin mutarea procesului celor 24 la București, sub pretextul imposibilității îngrijirii sănătății deținuților în Orașul Martir de pe malurile Begăi.

Considerăm îndreptățită cererea populației din Timișoara, ca procesul celor 24 să se desfășoare acolo unde a început.

CONSILIUL NATIONAL AL FEDERATIEI SINDICATELOR INDEPENDENTE ALE MEDICILOR DIN ROMÂNIA

Domnului ministru al sănătății dr. BOGDAN MARINESCU

Consiliul Național al Federației vă adresează felicitări cu ocazia creșterii salariului Dv. la un nivel de 8 ori mai mare decît cel al unui medic.

Acceptarea de către Dv. a acestei situații ne obligă să considerăm ca problematică apartenența Dv. în continuare la corpul medical.

Credem că singura Dv. șansă reală de a atrage atenția asupra gravelor probleme cu care este confruntat corpul medical nu poate fi decît încercarea de a crea o criză în Guvern, prin prezentarea demisiei Dv.

CONSILIUL NATIONAL AL FEDERATIEI SINDICATELOR INDEPENDENTE ALE MEDICILOR DIN ROMÂNIA

Domnului ministru al sănătății dr. BOGDAN MARINESCU

Vă anunțăm că Federația noastră RESPINGE categoric și în totalitate prevederile Hotărîrii nr. 307/1991.

Considerăm că veți fi răspunzător moral față de întreg corpul medical, dacă veți încerca și în continuare să puneți în aplicare Hotărîrea 307/1991, după ce ne-ați semnat două Protocoale, pe care le cunoașteți și cu ajutorul cărora s-au dezamorsat de două ori greve ale medicilor.

CONSILIUL NATIONAL AL FEDERATIEI SINDICATELOR INDEPENDENTE ALE MEDICILOR DIN ROMÂNIA

Disidenții chinezi sînt „asasinați pe plan spiritual"

După desfășurarea unor manifestații de protest, studenții chinezi au fost avertizați împotriva organizării unor noi acțiuni de comemorare a reprimării sîngeroase a mișcărilor pentru democrație, în urmă cu doi ani. Studenții Universității din Beijing au evocat prin afișe și manifeste masacrul de la 4 iunie 1989: soția unui disident aflat în detenție a acuzat în public regimul că urmărește să-l „asasineze spiritual" pe deținutii politici.

Într-o scrisoare adresată Comisiei ONU pentru drepturile omului și Organizației pentru drepturile omului „Amnesty International", Hou Xiaotian, în vîrstă de 27 de ani, protestează împotriva „tratamentului dur și neomenos" aplicat deținutilor politici. Soțul ei, Wang Juntro, unul din animatorii mișcării de protest din Piața Tian An Men, condamnat la 13 ani de detenție, se află izolat într-o celulă de numai patru metri pătrați. Nu îi este permis să intre în contact cu alți deținuți și nici să exercite o activitate fizică. În aceeași situație se află și alți disidenți: scopul este distrugerea lor spirituală, a capacității lor de gîndire normală și transformarea lor în „idioți și nebuni".

Sute de manifeste, realizate de un grup de disidenți necunoscuți încrimnînd regimul comunist, cerînd eliberarea deținuților. Înainte de intervenția poliției, lozinci afișate pe clădirile căminelor din campusul universitar, cu inscripția „Să nu uităm niciodată ziua de 4 iunie!", adresau un apel studenților și docenților să se îmbrace în alb — culoarea tradițională de doliu.

Organizația americană pentru drepturile omului „Asia Watch", atrage atenția asupra faptului că în închisorile și lagărele de muncă din China se află în prezent cel mai mare număr de deținuți politici, înregistrat în ultimele decenii — pînă la 30 000 de persoane. Nu există nici pînă acum declarații oficiale în legătură cu majoritatea persoanelor arestate în 1989, care au participat la demonstrații.

Una dintre victimele cunoscute ale reprimării mișcării protestatare se află — confirm informațiile primite de DPA — pe punctul de a fi reținută. Hu Qili, în vîrstă de 63 ani — fost șef al serviciului de propagandă al Partidului Comunist — este acum pe cale de a prelua funcția de ministru adjunct în Ministerul Construcțiilor de Mașini și Electrotehnică. Hu fusese eliminat din Comisia permanentă a Biroului politic datorită faptului că a respins ideea recurgerii la forță împotriva studenților.

După Zhao Ziyang — liderul Partidului Comunist — Hu a fost al doilea mare om politic care a căzut în disgrație. Alți doi demnitari ai Partidului Comunist, care și-au pierdut funcțiile, Yan Mingfu și Rui Xingwen, sînt pe cale de a primi noi funcții. Cazul lui Zhao, acuzat de simpatie față de studenți și de „scindarea" partidului, se află încă în curs de cercetare. Printre adversarii săi politici se numără premierul Li Peng și vechea gardă a revoluționarilor conservatori. (DPA)

În așteptarea ajutoarelor occidentale

Liderii de la Kremlin par din ce în ce mai dispuși să facă concesii politice în schimbul unor eventuale ajutoare economice din partea Occidentului. Problema care se pune este în ce măsură acesta din urmă este decis să i le acorde și mai ales în ce condiții.

Inițiativele președintelui Gorbaciov

Ultimele evoluții din Uniunea Sovietică par să indice că președintele sovietic dorește să readucă perestroika pe drumul cel bun. După o alunecare temporară către pozițiile comuniștilor conservatori, Mihail Gorbaciov a revenit la sentimente mai bune față de reformiștii care riscau pînă nu demult să fie eliminați complet de pe scena politică. Astfel, fostul său ministru de externe, Eduard Șevardnadze, care doar cu cîteva luni în urmă îl acuza de încercarea de a instaura o nouă dictatură, a fost trimis la Washington pentru a-i pleda cauza în fața administrației americane. Grigori Iavlinski, unul din cei mai talentați economiști sovietici, coautor, alături de academicianul Șatalin, al planului celor 500 de zile, se află la Harvard unde, împreună cu un grup de experți americani, încearcă să pună la punct un sistem de măsuri menit să scoată economia Uniunii din impas.

Dacă în urmă cu cîteva luni președintele sovietic se păstra încă pe o poziție prudentă, ezitînd între a continua politica de deschidere care-i asigurase popularitatea pe plan internațional și a adopta o atitudine autoritară în scopul asigurării stabilității Uniunii, inițiativele sale din ultimul timp indică clar faptul că presiunile economice au învins considerentele de ordin politic. Liderul de la Kremlin și-a trimis atît principalul consilier, Evgheni Primakov cît și pe prim vice-premierul Scerbakov să solicite în modul cel mai direct ajutorul Statelor Unite. Chiar dacă Washingtonul ar fi pregătit să răspundă solicitărilor președintelui sovietic, este evident că nu o va face fără a fi primit ceva în schimb. Conștienți de acest lucru, sovieticii au adoptat în ultimele săptămîni o atitudine ceva mai flexibilă în probleme extrem de delicate cum ar fi cea a înarmărilor. În cursul convorbirilor de la Lisabona dintre James Baker și Alexander Bessmertnih, ministrul sovietic de externe a lăsat să se înțeleagă că țara sa ar fi dispusă să accepte aplicarea tratatului privind reducerea armamentului convențional în Europa pe baza termenilor propuși de țările occidentale.

Dar evenimentele din țările baltice au produs o anumită răcire a relațiilor dintre cele două supraputeri, iar războiul din Golf a contribuit și el, printre alte cauze, la aminarea întîlnirii la nivel înalt Bush-Gorbaciov, s-a anunțat că aceasta va avea loc în mod sigur în cea de-a doua jumătate a anului. Se așteaptă ca și cu această ocazie președintele sovietic să-și reînnoiască cererea de ajutor financiar care, potrivit aprecierii sale, ar trebui să se situeze în jurul sumei de 100 de miliarde de dolari. În luna martie, liderul de la Kremlin i-a trimis cancelarului federal Kohl o scrisoare prin care solicita sprijin economic și din partea Germaniei. În plus, Mihail Gorbaciov a insistat să fie acceptat ca invitat la întîlnirea la nivel înalt a principalelor state industrializate, care va avea loc în luna iulie la Londra. În fața ezitării de care dau dovadă anumiți oameni politici — și nu în ultimul rînd membri importanți ai administrației americane — prezența președintelui sovietic la o astfel de întrunire va implica asumarea unei poziții clare de către liderii occidentali participanți. Aceștia vor trebui astfel să arate dacă sînt cu adevărat dispuși să se asocieze eforturilor lui Mihail Gorbaciov de redresare a economiei sovietice și dacă da, vor trebui să precizeze măsura în care guvernele pe care le reprezintă sînt dispuse să se angajeze financiar într-o astfel de acțiune. Deja în multe cercuri politice se vorbește despre nevoia urgentă de a institui un nou plan Marshall, destinat impulsionării economiilor țărilor din răsăritul continentului european.

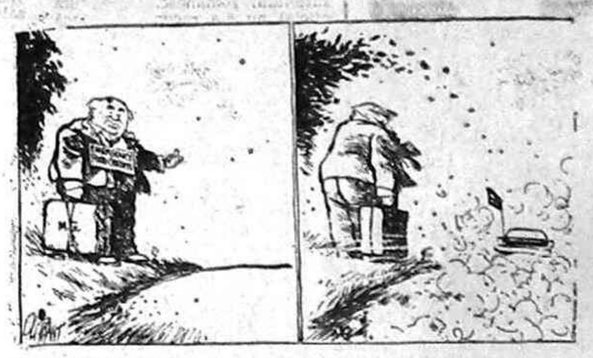

Solicitînd credite alimentare de urgență (după the Guardian)

EȘECUL REFORMELOR AR IMPLICA DEZMEMBRAREA UNIUNII ?

Pentru a convinge Occidentul că U.R.S.S.-ul trebuie ajutat să iasă din criză, propaganda sovietică a făcut tot posibilul pentru a internaționaliza efectele unei posibile scindări a Uniunii în părțile ei componente. S-a spus de nenumărate ori că în cazul în care degringolada economiei sovietice ar continua, nemulțumirile populației vor crește într-o asemenea măsură încît o ruptură între centru și republici va părea atunci singura alternativă posibilă de ieșire din criză. Ceea ce ar implica o instabilitate politică cu consecințe extrem de periculoase pentru întreaga lume. Uriașul arsenal nuclear sovietic s-ar vedea astfel împărțit între diferitele republici și s-ar afla deci în afara oricărui control internațional. Fragilul echilibru politic mondial s-ar frînge. Iată de ce mesajul Kremlinului către Occident sună foarte clar: acesta trebuie să ajute URSS-ul să se refacă din punct de vedere economic pentru a-și asigura propria supraviețuire pe termen lung!

Nu este foarte sigur că americanii s-au lăsat convinși de fluturarea unor astfel de perspective amenințătoare. Interesul lor de a se implica în procesele de restructurare ce au loc în Europa de răsărit ține de țeluri mult mai pragmatice. Un expert american, Gary Hart, avertiza Casa Albă că dacă Statele Unite nu vor întreprinde acțiuni concrete de extindere a relațiilor cu țările fostului lagăr socialist, ele vor fi lăsate în urmă de concurența puternică pe care le-o fac deja în acel spațiu Europa occidentală și Japonia. Același analist cerea organizațiilor influente din S.U.A. să dea dovadă de inițiativă în sensul amintit. El a subliniat totuși că abordarea problemelor trebuie să fie extrem de nuanțată: „Americanii doresc ca totul să se desfășoare repede, dar deși aceste țări nu sînt gata să reacționeze atît de rapid cum am dori noi".

Totuși, un prim pas a fost făcut. Liderii de la Kremlin au hotărît ieșirea din izolaționismul ce a caracterizat politica sovietică în ultimele decenii. Însuși Iavlinski sublinia: „Trebuie să regîndim ideea cu care ne-am obișnuit, aceea de a fi independenți cu prețul izolării de restul lumii. Ne mîndream cu exclusivismul nostru pînă în momentul în care am înțeles că distanța dintre noi și ceilalți crește în loc să se micșoreze".

ADMINISTRAȚIA AMERICANĂ EZITĂ ÎNCĂ SĂ IA O HOTĂRÎRE DEFINITIVĂ

În sinul administrației americane părerile sînt împărțite. Pe de o parte sînt cei care doresc ca Statele Unite să preia inițiativa în ceea ce privește asistența tehnico-financiară acordată țărilor fost-comuniste. Un ajutor substanțial nu ar face decît să grăbească succesul programelor de reforme. Un alt expert american, Jeffry Sachs profesor la Universitatea Harvard, este foarte precis și categoric. El consideră că evenimentele din U.R.S.S. sînt departe de a urma un curs stabil. Pentru a impune definitiv ca ele să se desfășoare în sensul dorit de Occident, adică democratizarea deplină a vieții social-politice, trecerea la o economie de piață etc., aceasta trebuie să contribuie în modul cel mai direct cu putință la finanțarea programelor de reformă. Conform opiniei sale, Uniunii Sovietice ar trebui să i se acorde un ajutor anual de circa 30 de miliarde de dolari, ceea ce la urma urmei nu înseamnă foarte mult, suma respectivă reprezentînd doar 0,2% din PNB al țărilor industrializate. Dacă Occidentul nu face acest efort acum și repetă aceeași greșeală pe care a făcut-o anul trecut cînd nu a răspuns cererii președintelui sovietic de a sprijini financiar aplicarea planului celor 500 de zile, reformele în U.R.S.S. nu vor avea nici o șansă de izbîndă.

De cealaltă parte se situează cei care susțin că orice ajutor acordat Uniunii Sovietice în condițiile actuale, încă nesigure din punct de vedere politic, nu ar face decît să întărească poziția autorității centrale. Ca o măsură suplimentară, se consideră că ajutoarele nu ar trebui acordate decît în măsura în care liderii de la Kremlin vor oferi garanții certe că drumul pe care au pornit, în ciuda sinuozităților inerente, este totuși fără întoarcere. Dar fără o democratizare în plan economic, cum ar putea exista cea în plan politic.

Deocamdată administrația americană nu pare foarte decisă să spargă acest cerc vicios. Nu au lipsit totuși cîteva acțiuni concrete. Pe 29 mai a fost anunțată prelungirea eligibilității U.R.S.S. pentru credite bancare și agricole pe o perioadă de încă un an. Dar, spre dezamăgirea lui Mihail Gorbaciov, nu a fost luată încă o hotărîre definitivă privind acordarea Uniunii Sovietice a unui credit de 1,5 miliarde de dolari destinat cumpărării de produse agricole. Acordarea creditului este susținută de insiși reprezentanții fermierilor americani, care și-ar vedea astfel propulsate produsele pe uriașa piață de desfacere sovietică.

Anul 1991 este anul decisiv pentru viitorul Uniunii Sovietice. Se va întoarce ea la un comunism spoit cu o aparență de umanism sau va alege definitiv drumul libertății și al prosperității? Acum, mai mult ca niciodată, stă în putința Occidentului să accelereze procesul de prăbușire a comunismului, cu ajutorul investițiilor masive de capital, tocmai acele capitaluri din negarea cărora comunismul și-a făcut un fel și pe ignorarea cărora a putut să-și construiască monstruosul edificiu de mîncînă și sărăcie.

SORIN ȘTEFAN

Cum și în ce măsură îl va mai putea sprijini președintele american pe cel sovietic? (după Newsweek)

PE GLOB

STICLUȚA. Studenții din Pekin au comemorat doi ani de la masacrul din Piața Tien An Men... spărgînd sticle la miezul nopții în căminele studențești, sub privirile impasibile ale polițiștilor mobilizați în număr mare aceste. Insolitul gest are o semnificație precisă: numele liderului chinez care a ordonat armatei să treacă cu tancurile peste studenții masați în piață, Deng Xiaoping, înseamnă în limba chineză „sticluța". Prezența numărului mare de polițiști în cartierele studențești ale Pekinului demonstrează că autoritățile se tem de reizbucnirea unor tulburări în rîndurile studenților.

Cu ocazia acestei aniversări guvernul american a solicitat din nou guvernului chinez eliberarea tuturor participanților la evenimentele din Piața Tien An Men care se mai află în închisorile chineze (circa 1 000 de persoane).

GESTURI CRIMINALE. Mai mult de 1 000 de persoane au decedat și sînt semnalați sute de răniți în urma unor serii de explozii care au avut loc în capitala Etiopiei, Addis-Abeba. Reprezentanți ai Crucii Roșii au declarat că nu au reușit să pătrundă în unele cartiere ale orașului și se așteaptă ca numărul victimelor să fie cu mult mai mare. Guvernul provizoriu afirmă că exploziile au fost provocate de sabotori — fideli ai fostului regim — care au atacat cu grenade depozitele de muniții aflate la Addis-Abeba.

STAT ISLAMIC. Poliția capitalei algeriene a încercat să împrăștie o mare mulțime de oameni ce participa la o demonstrație neautorizată organizată de Frontul Islamic al Salvării, trăgînd focuri de armă. Manifestanții — care ocupau de o săptămînă cîteva bulevarde ale Algerului — militează pentru o nouă lege electorală și transformarea Algeriei într-un stat islamic.

DEMISIE. Primul ministru al Albaniei, Fatos Nano, a demisionat cu scopul de a facilita formarea unui guvern interimar de încredere națională, care va conduce țara pînă la viitoarele alegeri care vor avea loc în anul 1992. Demisia urmează convorbirilor avute cu liderii opoziției și cu cei ai sindicatelor independente și este rezultatul grevei generale declanșată în urmă cu trei săptămîni. Sali Berisha, președintele Partidului Democrație (de opoziție) a calificat demisia lui Fatos Nano drept o victorie a opoziției.

VIGILENȚĂ. Mișcarea lituaniană pentru independență „Sajudis" și președintele Vitautas Landsbergis au cerut cetățenilor din Vilnius să vegheze Parlamentul — simbol al independenței — pentru a împiedica ocuparea lui de către trupele sovietice. O oficialitate de la Kremlin l-a acuzat pe președintele lituanian că ar fi vinovat de tot ce se întîmplă în republică, căci, ori de cîte ori Uniunea Sovietică este pe cale să beneficieze de un sprijin, în Lituania izbucnește un incident care compromite totul!!!

SINUCIDERE. Agenția de știri China Nouă a anunțat că Chiang Ching, 76 ani, văduva fostului lider chinez Mao Zedong, s-a sinucis prin spînzurare la domiciliul ei din Pekin. Văduva lui Mao împreună cu alte trei persoane — asa numită „bandă a celor patru" — fusese arestată și condamnată la moarte pentru mile de victime făcute de „revoluția culturală" inițiată de ea în timpul ultimilor ani de conducere ai lui Mao. Mai tîrziu pedeapsa i-a fost comutată în închisoare pe viață și i se permisese să-și ispășească pedeapsa la domiciliu. Anunțînd moartea lui Chiang Ching, survenită în ziua de 14 mai, agenția nu precizează de ce stirea a fost difuzată atît de tîrziu.

ESEC. Cele trei zile de convorbiri între reprezentanți ai guvernului cambodgian și membrii coaliției de opoziție, care au avut loc în Indonezia, s-au sfîrșit fără ca planul de pace propus de Organizația Națiunilor Unite să fie acceptat de toate părțile. Premierul Hun Sen acuză gruparea Khmerilor roșii sprijiniți de China că au sabotat convorbirile de pace, în timp ce reprezentantul Khmerilor roșii a afirmat că nu acceptă să fie condus de o „marionetă" vietnameză.

REÎNTOARCERE. Regele Simeon al Bulgariei își va vizita țara după 45 de ani de exil și va participa la campania pentru referendumul care va decide viitoarea formă de guvernămînt a țării. (L.St.)

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București, Calea Griviței nr. 64—66.

Tiparul: Imprimeria CORESI, București